

Dr. Marczell Mihály:

HÚSVÉT

III/2. rész: Húsvét UTÁNI EGYES Vasárnapok VI. VASÁRNAP

I. sorozat: vasárnapok, ünnepek

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

47. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó	4
A/ rész: az ünnep jellegéről szóló beszédek	4
a) alcsoport: tételét röviden így jellemezhetnénk: Az igazság	4
1. beszéd: A Mester igazának bizonyosságai	4
2. beszéd: Az igazság lelkének birtokosai	6
3. beszéd: Biztos úton haladók jövője	7
b) alcsoport: Az elhagyottak lelkületének ismertetése	8
1. beszéd: Az elhagyottak lelkülete	8
2. beszéd: A vigasztalásra várakozók	9
3. beszéd: A Vigasztalót vevők	10
4. beszéd: Az élet színpadának szereplői	11
c) alcsoport: Központi gondolat – a Vigasztaló!	12
1. beszéd: A Vigasztaló	12
2. beszéd: A harmadik isteni Személy	12
3. beszéd: A szeretet Lelke	12
4. beszéd: A kegyelem forrásainál	13
5. beszéd: A kegyelem forrásainál	13
d) alcsoport: A Vigasztaló erejével átitatott ember életútjáról	14
1. beszéd: A természetfeletti élet televénye	14
2. beszéd: Isten közelebbi ismerete	14
3. beszéd: Csak általa érhet célt az élet vándora	15
4. beszéd: A Mester útján	15
5. beszéd: A választottak emberi megítélése	15
6. beszéd: A földiek elvesztése árán is	16
7. beszéd: A kiűzöttek sorsa	16
8. beszéd: A „meggyalázottak” a Megfeszített lábai körül	16
9. beszéd: Megvettetés és megdicsőülés	17
e) alcsoport: Az örök élet néhány kérdésének fejtegetése	17
1. beszéd: Csak a földi életben vagyunk a Mesterrel?	17
2. beszéd: Kik „követik” a Mestert?	18
3. beszéd: Mik a Mester követőinek életjegyei?	19
4. beszéd: És az „otthon”?	19
5. beszéd: És kik a részesei ennek?	20
B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek	20
1. (Introitus) beszéd: Az Úr arcát keresem	20
2. (Introitus) beszéd: Neked dalol a szívem	21
1. (Oratio) beszéd: Higgyük és Vele éljünk!	21
1. (Graduale helyett) beszéd: Az Úr trónusa	21
2. (Graduale helyett) beszéd: Nem hagy árván a Mester	22
1. (Offertorium) beszéd: Az Üdvözítő „hazatér”	22
1. (Offertorium) beszéd: Diadalt zeng az ég és föld	23
1. (Secreta) beszéd: Áldozatod – életünk	23
1. (Communio) beszéd: Mesterünk szolgált minket	23
2. (Communio) beszéd: Én legyek a hűséges szolga!	24
1. (Postcommunio) beszéd: Mi jellemezze életünket?	24
B/ rész –b/ csoportja: a napi Evangélium szövegéhez írt beszédek	24
Különálló beszédek	25
a) alcsoport: Milyen életváltozásokon megy át az Isten felé törekvő ember?	25
1. beszéd: A fényforrások utáni vágyakozás	25
2. beszéd: Életváltozások	25
3. beszéd: A szenvedő Mesterhez tapadás útján	25
4. beszéd: Lélekkel – a lelkek világába	26
5. beszéd: A világosság Lelke erejével	26
6. beszéd: Az égi tanítások fénye mellett	27
7. beszéd: Mi tehát az isteni ember földi útja?	28
b) alcsoport: A Szentlélek lelket indító működésének értelmezése	29

1. beszéd: Az ember állandó Istenhez tartozása	29
2. beszéd: Az Atyától jön	29
3. beszéd: Az emberhez száll	29
4. beszéd: A Szentlélek működése	30
5. beszéd: Az embert cselekvésre indítja	30
6. beszéd: Az embert megszenteli	30
Beszédláncok	31
I. beszédlánc címe: „A keresztény élet karakterisztikonja”	31
1. beszéd: Charitas – in genere	31
2. beszéd: Charitas – ergo me ipsum	32
3. beszéd: Charitas – ergo fratres	32
4. beszéd: Charitas – ergo Dominum	33
II. beszédlánc címe: Az emberi társadalom kohéziós erői	33
1. beszéd: Elméletben	34
2. beszéd: Gyakorlatban	34
3. beszéd: Fejlődést tekintve	35
4. beszéd: Összeforrásban	35
III. beszédlánc címe: Az Urat követők feladata	36
1. beszéd: Az életfeladatot vállaló Herkulesek	36
2. beszéd: Áldozatot bemutató Melkizedek	36
3. beszéd: Tisztuló és tisztító „életforrások”	37
4. beszéd: Vért is áldozó „mártír-sarjadékok”	37
IV. beszédlánc címe: „Krisztus élő hangszórói”	38
1. beszéd: Igehirdetésünk tárgya: Isten igéje	38
2. beszéd: Igehirdetésünk célja: Isten országának gyarapítása	38
3. beszéd: Igehirdetésünk módja: a szeretet áramlása	38
4. beszéd: Igehirdetésünk „fundamentuma”: az Isten kegyelme	38
5. beszéd: Igehirdetésünk diadala: Krisztus megdicsőülése	39
B/ rész – c/ csoportja: a napi Szentlecke szövegéhez írt beszédek	39
Különálló beszédek	39
1. beszéd: Vigilate!	39
2. beszéd: Vigilate – in oratione	40
Beszédláncok	41
I. beszédlánc címe: Az állandó éberek	41
II. beszédlánc címe: Kik Isten ítélete szerint az élet bölcsei?	41
1. beszéd: Az imádságban virrasztók	41
2. beszéd: A kölcsönös szeretetbe kapcsolódók	41
3. beszéd: A szeretet állandó áramlásában élők	41
4. beszéd: A testvéri vendégségben élők	42
5. beszéd: A testvéri szeretetben – szolgálatot teljesítők	42
I. beszédlánc címe: A szórá szeretet karizmatikusai	42
1. beszéd: Loquentes	42
2. beszéd: Servantes	42
3. beszéd: Administrantes	43
4. beszéd: Sacrificantes	43
II. beszédlánc címe: A szeretet trubadúrjai	43
1. beszéd: Az angyali karok	43
2. beszéd: A nagy mindenség orgonájának művészei	43
3. beszéd: Az emberi élet szimfóniáját dalolók	43
4. beszéd: Az én kis dalom pengetője	43

Előszó

Ennek a vasárnapnak előkészítő jellege legyen. – Az előző ünnep, az **Úr mennybemenetele** szomorúsággal töltötte el az apostolok lelkét. Az Úr „távoztása” misztikus értelemben fájdalmasan érinti a mi lelkünket is. Különösen akkor, ha **bűnös életünk miatt** érezzük magunkat távol az Úrtól. Vagy „lélekszárazság” oka a „távollét érzetének”... – Már itt meg kell jegyezni, hogy arra a vigasztaló és sokszor felcsendülő gondolatra is reá lehetne térni, amely szerint az **örök hazába térő Mester útján** követni fogjuk mi is! – Ez azután **örömmé** változtathatja a jövő életünket. – Így ez a vasárnap a „**Szentlélek várás vasárnapjának**” nevezhető. – Ennek az elgondolásnak megfelelően az **A/ részben** az ünnep jellegét érintő beszédvázlatokat közöljük. Üdvös gondolat volna, ha ezen a vasárnapon a jövő élet problémái is szóba jönnének. – Majd a továbbiakban úgy lehetne értékelni a történelmi, illetve egyéni életet érintő „eltávozás” tényét, hogy a „Vigasztalót” ígérő mesteri szó enyhíteni akarja a hátramaradottak fájdalmát. Így azután a mai vasárnap **előkészülete** a pünkösdi ünnepének. – Természetesen abban az értelemben: eljön a Szentlélek, Aki vigaszt és erőt hoz az éltetteknek. Ez az alaphang töltse ki tehát a szentbeszéd keretét, és így a pünkösdi hangulat előszele járja át a lelkeket is. – Azután a **B/ részben** az „írott liturgia” szövegeire építkeznénk. Itt – **a/ csoportban** a „kis liturgia” szövegeit értelmeznők, amelyek az Isten után áhító lelkeket vigasztaló és boldogító örömet harsonázzák. A – **b/ csoportban** az Evangélium magyarázata következne. Ez a Vigasztaló hirdetése mellett az eljövendő szenvedések zord képét is előre vetíti, de a Vigasztaló ígérese erősíti az apostolok és hívők lelkét. Végül – **c/ csoportban** a Szentlecke szövegét értékesítjük, amely a szeretet és szolgálat lelkéről szól. Mégpedig arról a szeretetről és szeretetszolgálatról, amely az Isten tiszteletének és Jézus dicsőségének igazi előmozdítója. – A tárgy területe tehát: szomorúság az elszakadás az üldöztetés miatt, de égi vigasz szállhat a lélekre a Szentlélek eljövételének biztos tudatában. Ez a Szentlélek által irányított élet lesz – a „megváltott nemzedék” hazajuttatási életútja. – Lássuk tehát az egyes részeket részleteiben.

* * *

A/ rész: az ünnep jellegéről szóló beszédek

Hogy beszédvázlatainknak bizonyos rendszert biztosítsunk, azért az összes beszédet tételek szerint csoportosítjuk.

a) alcsoport: tételét röviden így jellemezhetnénk: Az igazság...

1. beszéd: A Mester igazának bizonyosságai (A Mester életigazságai)

Bev.: A latin közmondás szerint: „ahány ember, annyi vélemény”. Tehát: hogyha eltérő utakat kínálnak az élet vezetésére vállalkozók, akkor Isten útmutatásával kell megtalálnunk a helyes és igaz életutat. – A módot tekintve is megoszlanak a tudósok is. Sokan a **földre**, mások a **lélekre** utalnak és ezek birtokában keresik az élet értékeit. – Sőt, önmagunk is ellentétes utakat járunk. Néha a **földre**, majd az **égre** feszülünk... Kinek a szavát kövessem tehát? – kérdezem. Szt. Pál intelme így szól: „De akár mi, akár egy mennybéli angyal más evangéliumot hirdetne, mint amit mi hirdetünk: átkozott legyen!” (Gal. 1,8). – A Mester is érzi ezt a lélekkettőséget és azért kettős vonalon jelzi a „tanúságtevők” tanúbizonyosságát. – Kik tehát a Mester igazságainak bizonyosságtevői?

1. Akik velem voltak a földön –mondja a Mester.

A **galileai** tanítás – **egék felé** mutat. Az egész élete a Mesternek: égre feszülő és minden embert arra irányító: „Ti keressétek elsősorban Isten országát és annak igazságát, és ezeket is mind megkapjátok” (Mt 6,33). Ezt sugalmazza az evangélista ajkán át. – De helyes-e ez az út? – kérdezzük. A felelet így halljuk: ti lesztok, ti vagytok **tanúim**. Mégpedig így:

a) Tanúi vagytok életutamnak... Milyenek ezek az utak? – Olyanok, amelyek helyességét mutatja a tanító és a tanítás nyomán tiszta életet fakasztó hívő sereg. Az elsőt így jelzi az Írás: „János tanúságot tesz róla és nyíltan megvallja: „Őröla mondtam: Aki utánam jön, nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én” (Jn 1,15). Majd ugyanígy folytatja mondván: „Én láttam és tanúskodom róla: Ő az Isten

fia” (Jn 1,34). – Igaz, hogy szenvedés lesz a sorsuk, de annak elviselése is az igazság bizonyítéka lesz. Jól figyeljük: „Vigyázzatok magatokra! Bírószág elé fognak állítani és a zsinagógákban megosoroznak titeket. Miattam helytartók és királyok elé is hurcolnak, hogy tanúságot tegyetek előttük” (Mk 13,9). De ezt is olvassuk mindnyájukról: „Az apostolok pedig nagy hatással tettek tanúságot az Úr Jézus Krisztus föltámadásáról, és nagy kegyelem munkálkodott mindnyájukban” (Ap.Csel.4,33).

b) Majd tovább folytatja mondván: tanúi vagytok – **keresztutamnak**... Vagyis: **áldozatos halálomnak**... Miért haltam? Azért a tanításért: én az Isten Fia vagyok. Ezért az ítéletem: „Nekünk törvényünk van, és a törvény szerint meg kell halnia, mert Isten fiává tette magát” (Jn 19,7).

c) Végül ezt is hirdeti: tanúi vagytok – **égi utamnak**... Ennek prelúdiuma: a **feltámadás**, fináléja: az **égbeszállás**. Fenséges vég, amely **isteni erőt** mutat és **Istenatyához térést** jelez. Ez is valamiképpen embernek szóló tanúskodás. Így olvassuk az apostoloknál: „Az Úr Jézus, miután szavait befejezte, fölment a mennybe és az Isten jobbán foglalt helyet” (Mk 16,19). Ugyanezt olvassuk máshol: „E szavak után szemük láttára fölemelkedett és felhő takarta el őt szemük elől” (Ap.Csel. 1,9). – Sőt tanúskodástok olyan erős, hogy ezért meghaltok. A ti véretek a **történelmi tény** igazság-pecsétje! Olyan pecsét, amelyet vérrel ütnek az okmányra. – De elég-e az ember tanúsága? A felelet ez: mindez történelem és Klió jegyezte igazságsor, de valójában itt sokkal többről, az ember életéről van szó, sőt az apostol **csak a látottat** közli, de a Szentlélek az, Aki az ember lelkét a krisztusi hitre és életre, mint bizonyágtételre lendíti.

2. Ezért lesz döntő igazság a Mester szava szerint: az Erőt Közlő fog tanúbizonytságot tenni, **Akit én küldök az égből**.

Ez a tanúságtétel az igazi. „Mikor eljön a Vigasztaló, akit az Atyától küldök nektek, az igazság Lelke, aki az Atyától származik, ő tanúságot tesz rólam. Ti is tegyetek tanúságot rólam, hiszen kezdetől velem vagytok” (Jn 15,26-27). – Emberi eszköz használata nélkül vagy emberen át, de szól a Szentlélek. – És ennek erejét hol észleljük?

a) **Egyházunk** állandó irányításával adja tanújelét jelenlétének. Ennek gyökérzete pedig Krisztus **ígérete, rendelete és megvalósító kegye**. – Ígérete: „Én pedig kérni fogom az Atyát, és más Vigasztalót ad nektek: az igazság Lelkét, aki mindörökké veletek marad” (Jn 14,15-16). Rendelése: „Legeltesd bárányaimat... Legeltesd juhaimat” (Jn 21,15 és 17). Ez az Egyháznak szól. – Végül a pünkösdi „tüzes nyelvek” jelképével meg is valósítja: „Majd pedig szétoszló, tüzes nyelvek lobbantak föl előttük és leereszkedtek mindegyikükre. Valamennyien elteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy, amint a Szentlélek szólásra indította őket” (Ap.Csel. 2,3-4).

b). De szól **minden lélekhez**. „A szél ott fúj, ahol akar. Hallod zúgását, de nem tudod honnan jön és hová megy. Ez áll mindarra, aki lélekből született” (Jn 3,8). – És mindennek az a magyarázata, hogy egyetemes a megváltás isteni kegye. Mégpedig úgy, hogy mindenkire el kell jönnie. „Egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,16). Erre aztán a Lélek közvetlen lendítése adja az indítást.

c) És **egyénien** szól; akiknek tártabbak a lélekfüleik a hallásra... Ezek a **szentek**, akik a lélek indítására szinte megtöltött lélekkel csodálatos módon és áhítattal tesznek mindent. Ezek a **misztikus lelkek**, akikhez sokszor vízióban is szól a Lélek. Ilyenek Szt. Teréz, Szt. Tamás, Lourdes és Fatima csodái... És mindez miért? Azért, hogy ébresztgesse a többi hívő lelkét. Sőt, figyeld csak! Nincs-e **bened is** sokszor olyan zsongás, amely a „lélek gerjedése”?...(emmausziak). Ezt keresd, ezt kövesd, mert ez a Lélek indítása!

Bef.: Összefoglalva az egész beszédet, állapítsa meg önmagunkról mindegyikünk: szeretnék sokszor magányban maradni és elmerengeni! – Merre kell mennem?... Ez a kérdés remegett a remeték előtt, ez a kérdés zúgott a sivatagok rengetegében... De bennem is! – Elmélkedem az apostolok tanúságán és felfigyelve hallgatom a Szentlélek indítását. – Archimedes boldogan kiáltotta: **Heuréka!**, amikor a fizika egyik törvényét leleplezte. Mennyivel nagyobb örömet kell éreznünk, ha az **élet igazi útját** leleplezzük! Mi ugyanis életutat vágunk. Milyen boldogok lehetünk, ha elmondhatjuk: „tudom, kinek hiszek” (2Tim. 1,12): az élet Urának, az én életem boldogítójának. Hiszek és ennek nyomán tapasztalom örök életem ösvényét...

*

Ez a beszéd reáépíthető a következő példákra:

a) Maga az **„emmauszi esemény”** lehet az első. – Az élet igazi útját csak akkor látják meg a tanítványok, ha velük van a Mester. Azért imájuk így szól: „Maradj velünk, mert esteledik és már lemenő-

ben van a nap” (Lk 24,29).

b) De alkalmas volna ez az evangéliumi kép is: csak „**pünkösdi fényben**” látszik teljes valóságában az Isten megváltó szeretete.

c) Igen megfelelőnek kínálkozik az „**élet árvái**”-nak képe. Keresik az utat, de nem találják... Az ember igazi útját azonban mutatja – a Mester: „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak énáltalam” (Jn 14,6).

d) Végül felhasználható Bunyan angol író: „**A zarándokok útja**” című világhírű munkája is, amely azt mutatja: a **hit, remény, szeretet** olyan kíséret, amely biztosan a „tisztult élet országába” vezet.

*

2. beszéd: Az igazság lelkének birtokosai

Bev.: Amikor a királyi Zsoltáros az Istenről szól, így zeng a dala: „Igaz az Úr s az igazságot kedveli, arca az igazságot nézi” (Zsolt. 10,8). – Amikor pedig az ember értékét értékeli az Isten, akkor ezt olvassuk az Írásban: „arcára lehelte az élet leheletét” (1Móz. 2,7). Aki tehát Isten képét hordozza, az az égi Atya adománya folytán – az igazságnak is a részese. – Kik tehát a földön az igazság Lelkének a birtokosai?

1. Akik keresik az igazságot.

Isten mindent birtokol, de zarándok követe mindent keres. Ő a keresés, a kutatás és a fényvetés eszközét, az értelmet birtokolja.

a) Természeti törvényeinket keressük először. A Teremtő szava: „...töltsétek be a földet, és hajtások uralmatok alá” (1Móz. 1,28). Azt mutatja, hogy az értelem hivatása az: keresse az igazságot. Ez az adomány Isten adta eszköz. Fény, amely eloszlatja a rejtélyek ködét.

b) Lélektörvényeinket is kutatja a tudomány egyik ága: a „mélységkutatás”. – De még szentebb tudomány: odahatolni, ahol a szándék lakik, és az elhatározás születik. Ez az emberi lélek legnagyobb mélyreszállása. Ez már az erkölcsi érték kutatása. Ez kell! Enélkül csak felületlátó az ember.

c) Az élet útjait is kutatjuk. – Merre menjünk? – ez a nagy kérdés. Írással felelek: „Hadd tanítsam utaidra a bűnösöket, hogy hozzád térjenek az istentelenek” (Zsolt. 50,15). Ugyanazt erősíti ez az Írás: „Az igazság óvja a feddhetetlenek útját” (Péld. 13,6). Íme, igaz tehát, hogy az **Isten adta értelem fénye** – az emberi életút megvilágítója. – De kell-e ehhez kegyelem is? Igen! Igen! Ez a Szentlélek fényvetése.

b) Egyéni – közösségi értékeket is keresünk. **Egyénieket** így jelzi az Írás: „Ki megműveli földjét, magas asztagot rak terméséből, és ki igazságot tesz, felmagasztaltatik” (Sir. 20,30). – **Közösségieket** így mutatja a szent szerző: „Az erény magasra emeli a nemzetet, a bűn pedig szegényekké teszi a népeket” (Péld. 14,34). – Végül is az az igazság, hogy a **kereső** – Isten adományainak felhasználásával a parancsok teljesítésében halad – az életmélységek és életértékek felé. De keresés után találni és szolgálni is kell az igazságot.

2. Akik szolgálják az igazságot.

Ezek tehát az Isten igaz népei! De hol szolgálják?

a) Magukban... Az Írás szövegei mutatják a feladatot és a módozatokat: „...kenyerét odaadja az éhezőknek és ruhájával betakarja a mezítelent” (Ezek. 18,7). „A jó út kezdete: megtenni, ami helyes. Ez Istennél kedvesebb, mint áldozatot bemutatni” (Péld. 16,5). – „Boldogok az irgalmasok: majd nekik is irgalmaznak... Boldogok, akiket az igazságért üldöznek: övék a mennyek országa” (Mt 5,7 és 10).

b) Azután szolgálják: másokban, embertestvérekben. A szeretet parancsa közismert. „Szeresd Uradat Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből és teljes elmédből... Szeresd felebarátodat, mint önmagadat” (Mt 22,37 és 39). De az Írás más szavai is részletezik ezt az igazságszolgálatot. „Szeressétek az igazságot, ti föld kormányzói! Gondoljatok az Úrra jó lélekkel, keressétek őt szívetek egyszerűségében” (Bölcs. 1,1). Ugyanígy szól az evangélista is mondván: „...bármely nemzethez tartozó ember kedves előtte, ha eltölti az ő félelme és igaz tetteket visz végbe” (Ap.Csel. 10,35). – Emberek azokat szeretik, akik nekik az igazság vonalán is szolgálatot teljesítenek.

c) Istenben is az igazságot kell szolgálni. Őbenne valóság az Igazság. „Most azonban az Istenben való megigazulás a törvénytől függetlenül lett nyilvánvalóvá. Erről tanúskodnak a törvény és a próféták: az Isten előtt történő megigazulásról a Jézus Krisztusban való hit által, melyben minden hívő ré-

szesül” (Róm. 3,21-22). „Ő a bűn hordozójává tette értünk azt, aki bünt nem ismert, hogy általa Isten igazságának részesei legyünk” (2Kor. 5,21). – Legyen tehát minden ember az igazság szerelmese. Legyen jelszavad: „Igazságot szeretsz, gonoszságot gyűlölsz” (Zsid. 1,9).

Bef.: Végül, szinte befejezésül ez a kérdés marad hátra: hogyan lehetünk – Istent tekintve – az igazság szolgálói? Ne emberi szavak feleljenek, hanem a kinyilatkozás beszéljen! – Alaptételünk ez: „Az Úr látókká teszi a vakokat, az Úr felemeli a lesújtottakat, az Úr szereti az igazakat” (Zsolt. 145,8). Az ő életükről ez az isteni megállapítás: „Az igazak ösvénye pedig olyan, mint a derengő fény, mely mindinkább erősödik, míg a nappal teljes leszen” (Péld. 4,18). Sőt ilyen magasztos a megítélésük: „Az igazak felvillannak, és olyanok, mint a szikra, mely a nádasban tovarapódzik” (Bölcs. 3,7). – Ha tehát **igaz** vagy, akkor mindent helyesen rendezel. Azért áll reád is az Írás szava: „Mert igaz vagy, mindent igazságban intézesz, úgy ítélvén, hogy nem illik hatalmadhoz kárhozottatni azt is, ki büntetés nem érdemel” (Bölcs. 12,15). – Így tehát az Istenhez való kapcsolódást helyesen intézed! Tehát szolgálod Őt. Megvalósítod az Írás parancsát: „Áldozatok igaz áldozatokat, s az Úrba vessétek bizalmotokat. Sokan mondják: Ki mutat jót nekünk? Ám mi, Uram, arcod fényességének jelét viseljük” (Zsolt. 4,6–7). Ilyen áldozatra áll az Írás szava: „Akkor majd kedvedet leled igaz áldozatban, ajándékokban, egészen eléggő áldozatokban” (Zsolt. 50,21). – Talán így foghatók egybe a fentiekben mondottak: az örök Igazság boldogítottjai, akik keresik és szolgálják az Istent, az igazságok Igazságát.

3. beszéd: Biztos úton haladók jövője

Bev.: Fátyol és köd zárja a jövőt, mert ennek ismerője egyedül az Isten. – De a Mester itt-ott fellebbenti a jövő fátyolát. Magáról szólva Izaiás 53. fejezetétől alkalmazza a **jövendő** eseményeket. – A tanítványok életéről – a mai Evangélium szól. – Az utolsó napok eseményeit pedig advent I. vasárnapjának Evangéliuma jövendőli. – Milyen sors vár a Mester népére?

1. Kivet benneteket a zsinagóga.

Életutat úgy szeret színezni az ember, ha rózsaszínű kontúrokban tündöklük a jövő. – Jézus mást mond: „Ezeket mondtam nektek, hogy meg ne botránkozzatok. Ki fognak zárni titeket a zsinagógákból. Sőt eljön az óra, mikor mindaz, aki megöl titeket, azt hiszi, hogy szolgálatot tesz Istennek” (Jn 16,1-2).

a) Kődös lesz és zimankós a jövő (mai Evangéliumot idézni!).

b) De legyen erős a lelketek, mert „szomorúságtok örömmre fordul” (Jn 16,20). Sőt higgyetek nekem! A nyolc boldogság egyike: „Boldogok a szomorkodók: majd megvigasztalják őket” (Mt 5,4). A sírás, a szomorkodás, a szenvedés vigaszra fordul... De hogyan? A boldog jövő tudatában.

2. De megöl benneteket a gyűlölet árja.

De nem látjátok, hogy merre jártam?...

a) Nekem ez a hivatásom. „Az Emberfiának sokat kell szenvednie, a vének, főpapok és írástudók elvetik és megölik, de harmadnapra föltámad” (Lk 9,22). Így nektek sem lehet más sorsotok. „Nem különb a tanítvány mesterénél, sem a szolgál uránál” (Mt 10,24).

b) Nekem ez a dicsőségem. „Ha azután elmentem és elkészítettem a helyet, ismét eljövök, és magammal viszlek titeket, hogy ti is ott legyetek, ahol én vagyok” (Jn 14,3). – A gondviselő isteni kézben higgyetek, mert Ő ad néktek is dicsőséget. Ti se féljete! „Két verebet ugye egy fillérért adnak? De Atyátok nélkül egy sem esik földre” (Mt 10,29). Rátok is ilyen hivatás vár. És mi ez? Rövid tételben így fogalmazható: tanúságtétel a földön, és dicsőségvétel az égben. Sőt már a földön is lehet dicsőség, mert a megbecsültek és szentek galériájába kerültek. Jól jegyezzétek meg: Traján és Hadrián római oszlopain ma Szt. Péter és Szt. Pál áll... Halász és sátorkészítő... Ez az **emberi szem** látása. – De Krisztus Magához emelte őket. Ez az isteni szem szemlélete.

3. Mert szolgálatot vél teljesíteni az Istennek.

Még az ellentétek ellenére is jót akar tenni. „Ki fognak zárni titeket a zsinagógákból. Sőt eljön az óra, mikor mindaz, aki megöl titeket, azt hiszi, hogy szolgálatot tesz Istennek. Így tesznek veletek, mert nem ismerik sem az Atyát, sem engem” (Jn 16,2–3).

a) Legalábbis **látszat szerint**. „Ugyanebben az időben Heródes király lefogatta az egyház néhány tagját, és bántalmazta őket. Így például Jakabot, János testvérét karddal kivégeztette” (Ap.Csel. 12,1-2).

b) De **valóban** – jót is tesz. Titeket tanúul állít és **így** embertestvéreket hozzám vezet! Lám! Még így is csak az Istent lehet szolgálni. Szolgálhattok és szolgáltok – étellel. Szolgálhattok és szol-

gáltak – vérrel. Voltatok pásztorok – nyájam mellett és lettetek áldozati bárányok – a pásztorok Pásztora igazsága érdekében. Végül is embernyáj érdekében, mert így elhitték, hogy az Atyámtól jöttem ki.

Bef.: Fátyol és köd elhúzódnak. – Az emberi életutak fényben úsznak. – Ha szenvedéssel teljesek, akkor is isteniek. „De milyen szűk a kapu és milyen keskeny az út, mely az életre visz, – bizony kevesen találják meg azt” (Mt 7,14). „Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak Isten országába jutni” (Mt 19,24). – A teve és a tífok csak példabeszéd. De a nehézségek útján való előretörés és diadalmaskodás az emberi boldogság biztos elnyerése.

* *

b) alcsoport: Az elhagyottak lelkiületének ismertetése

Olyan alaphangot akar megismertetni, amely átjárta már az első vasárnapok hangulatát is; de anynyiban eltérést akar mutatni, amennyiben a mai vasárnap némileg másképpen csendesíti az **elhagyottak fájalmát** és az **eljövendő Vigasztaló erejét**. – Mivel ezek az evangéliumi szövegek eléggé hasonló tárgyúak, azért csak röviden közöljük beszédvázlatainkat. Az előzők ugyanis szintén reautaltak ilyen gondolatokra.

1. beszéd: Az elhagyottak lelkiülete

(Pedagógiai beszéd: A kicsiségérzet pusztító ereje)

Bev.: Az angol drámaíró, Shakespeare a következő mondatot adja a gonosz III. Richard király szájába, mikor sánta bicegéssel megjelenik a színpadon: „Elhatároztam, hogy gazember leszek!” A nagy író azért mondatja ezt a szörnyű mondatot, mert hősenek külső megjelenése taszítóan rúg... Mindig sikertelen az élete... elhagyatottnak érzi magát, szinte azt mondhatnám, a jóság vonalán nem tud diadalmaskodni, így azután a gonosz martalékának dobja életét, hogy a **gonoszság útján** nyerjen diadalt... Ez a talán túl merész példa jut az eszembe, amikor a magukra maradt tanítványokra gondolok és bennük saját magunk elhagyatottságát is látva a példa tragédiájától akarnám óvni drága híveimet. – Milyen szomorúság üli meg a tanítványok lelkét?

1. Nincs itt a Mester.

Ez a tény a mi életünknek is gyakori tragédiája.

a) Érezhető – a megvilágító kegyelem hiányában... Nem úgy értem, hogy **teljesen** hiányzik, hanem úgy, hogy a **kétségek köde** elvakítja látni akaró szemeinket. Nem látjuk a vezetőnket, és így bizonytalan lesz életünk járása.

b) Érezhető ez – a küzdelmek idején. Harc az élet, azt igen sokszor mondjuk, de győzelem nélkül pusztulás a harc vége. Márpedig igen sokszor érezzük ezt a bizonytalan kimenetelt. Ilyen harc folyik – a kenyérért, a családért, a nemzetért, az emberiség egyeteméért. Ugyanígy megy ez: az igazért, a rejtett jóért, a legnagyobb Jóért. Mennyire kellene ide a Mester!

c) De ilyen hiányérzet gyötör a szenvedések és bajok idején is. Hol a keresztünket segítő Cirenei Simon?... De nem az, aki kényszerrel vállalta, hanem a Mester, Aki vállait kínálná? – Ez a hiány is rettenetesen fájó!

b) De hiányzik sokszor a kísértések és lelki elhagyatottságok idején. Sokszor kiáltunk: „Uram, ments meg minket, elveszünk!” (Mt 8,25). Szárazságunk így aszályá lesz... Hol az üde harmat? „Rorate coeli!...” „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegték a felhők az igazat” (Iz.45,8). Mindez arra vall: könyörögve kell könyörögnöm, hogy össze ne roppanjon a lelkem a nagy súlyok alatt. Ne felejtjük: az egyedüllét nem az ember természete. Még szellemi vonalon is igaz az, hogy társas lények vagyunk, akik függve függünk egymástól. – Igaz tétel: az emberszemélyek a végtelen Istentől függenek. Vele kapcsolódnak a legerősebb összefüggésben, és azért csak akkor enyhülne a magány fájdalma, ha közelükben éreznék a segítő Mester áldott kezét. A veszteség nagysága és az egyedüllét gyengülése a „kicsiségérzet” nagy veszélyét hozza. Szinte kirobban az emberből: tehát semmit sem érek és semmit sem tehetek („Minderwertigkeitsgefühl”)! Ez az érzés és tudat az emberi lélek erőfeszítéseinek gyilkosa és minden kikezdesnek a megölője. Talán azt is mondhatnám: a sátán kísértéseinek egyik legnagyobbika, mert ennek erősödése után így gondolkodik az ember: nem érdemes jónak lennem, tehát nem is törekszem és engedem, hogy elragadjon a bűn... „Nekem úgyis mindegy”. – **Ezt a kicsiségérzetet** ölje meg az a tudat: „Én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,20).

– Lélekben vettük az Urat. Az Oltáriszentségben velünk az Úr – titokzatosan. Az igehirdetésben – velünk az Úr – tanításban. Az Egyház szolgáin át velünk az Úr. Csak hazatért az Úr. Lelkünk oltárát soha el nem hagyja. „Bízzatok, én legyőztem a világot” (Jn 16,33). Valamiképpen ez az igazság: Isten nélkül nincsen élet!

2. Támasztékot igényel az ember.

De milyent?

a) Lábának támasztéka a föld. Innen indul, innen lendül. Ezért is innen, mert ebből vétettünk.

b) Testének otthona és ereje a föld. Ez nyugodt helyet ad és terített asztalt biztosít. – Minden tavaszhasadás nagy terítékre való készülődés.

c) Lelkének ereje: az isteni ige. Azt jól tudjuk, hogy a lélek is erőt igényel. – De ez honnét? Ezt az isteni Mester igéi adják. Azért tehát így fogalmazd elhatározásaidat: hallgatva hallgatom! Mindig lelkemben forgatom! Életem alapjává teszem!

d) Szellemisségünk kiteljesítője az isteni kegyelem. Ez már magasabb rendű. Itt már az **isteni** érintkezik az **emberivel**. De az emberit teszi **istenivé!** Csak figyelj reá! Vedd és használd! Ez életednek valószínű támasza: az örök élet titka. – Mikor tudunk erősek lenni? Csak akkor, ha életünk útját végnélküli zarándokútnak tudjuk, amelynek átlépő pillanatában az örök élet tudatára ébredünk. Így erős lehet a küzdő ember, mert küzdelmének bére az örök élet. Lám! Ez a Mester igéjének, kegyelmének csodaforrása, amely olyan italt kínál, amely felüdít az élet nehéz útjain. „Mindaz, aki e vízből iszik, ismét megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé. Az a víz, melyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,13-14).

Bef.: Ilyen hangulatban állok én is a távozó Mester elé. Lelkemből kirobban a sóhaj: „Maradj velünk!” (Lk 24,29). De megnyugszunk abban a tudatban, hogy támasztékot adó erőddel velünk élsz mindörökké! Miénk a földanya szeretete és bőséget tároló gazdagsága, miénk a Te szent igéd és kegyelmed, melyek segítők a küzdelemben. De miénk az örök élet hite, amelyet Te adsz nekünk életünk örök támaszául. Így: nem vagyunk elhagyottak, csak látszólagosan magunkra hagyottak... De Te, Uram, itt vagy velünk örök igazi Ráfaelnek!

2. beszéd: A vigasztalásra várakozók

(Dogmatikai beszéd: Az Isten kegyelme – az ember ereje)

Bev.: Beethoven „Fidelio” című operájában a börtön sötét pincevilága a háttér. Itt szunnyad a bűntettek serege, és az **elhagyottság** réme üli meg lelküket. Csak egy vigaszt adó reményük van a szerencsétleneknek, hogy naponta egyszer mégis **megláthatják** – ez a séta ideje – az **éltető napot**. Ennek a vigasznak a diadalhimnusza a „**naphimnusz**”, amelyet örök érvényűnek teremtett és vetített húrokra a nagy mester. – Ennek a hasonlatnak felvetése után az ember nem veszi-e észre, hogy ő is „életfogyó” a föld nagy börtönében? Vágyainak vágya az égi **Nap**, Aki – mert ez az Isten – fényt deríthet egész életére és eljuttatná az örök Atya közelébe... De honnét kaphatja ezt a hiten épülő kegyelmet az ember?

1. Csakis az égből várható az Isten vigasza.

Milyen kép könnyítené meg ezt a tételt? Az emberélet „csillagvilága” magában is elszigetelten halad-e előreszabott pályáján? Így is szólhatna a kérdés: csak az anyagi tér befutása ennek az „életcsillagnak” hivatása? – A felelet aszerint változik, ahogyan az önértékünkről gondolkodunk.

a) Az anyagelvű ember szerint szűk keretű az élet. Időben, térben és kiteljesülésben véges. – Tételle ez: születünk, élünk és a semmibe térünk vissza. Így: nincs ég, és nem is igényelhető a „föld embe-
rének” égi segítség.

b) De az embert magasabbra értékelők azt tanítják, hogy az ember **égi eredetű, földön járó és hazavágyó lény**. – Így már más a perspektíva! Magas az értékelés, hivatásos az életút és eredményesen biztató a célbafutás. – Ilyen **perspektívában** – magasságok felé fordul az ember! Fényt keres, mert maga is a Fény tartozéka! Haza vágyik, mert az az ő világa, az az ő otthona! Röviden így mondhatnók: örök nosztalgia ez – az örök világok felé! – De lehet-e erre az útra földi erőket kérni? Ezt az utat csak szárnyakon járhatja be az ember. És **ezt** a „röpülőgépet” nem földi aeroplan-telepek gyártják. A földi telepek gyártmányai gyorsaság és távolság rekordokat teremtenek, **de az élet létrendjének síkjába nem hatolhatnak**. – Mi pedig odamerészkedünk a vágyainkkal! Onnét kérünk tehát – **kegyelmeket!** Odatörünk – életünk minden megfeszülésével.

2. És mindezt azért, mert: **égbe juttató az Isten kegyelme.**

a) A föld csak földiekre segít. Márpedig nem látszik elég lelkenek a földiek gyűjtése. Az Írás parancsa is így szól: „Ne gyűjtsetek kincset a földön, ahol moly és rozsdá emészt, ahol tolvajok betörnek és lopnak. Gyűjtsetek kincset a mennyben, ahol se moly, se rozsdá nem emészt, tolvajok nem törnek be és nem lopnak. Ahol a kincsed, ott a szíved is” (Mt 6,19-20). Igaz a tétel, hogy nem vagyunk „hárcsolásra teremtettek”, mert minden értékünk kikívánkozik belőlünk – mások felé.

b) Nekünk több kell! – Nem tudunk szabadulni az örök világok gondolatától... Még akkor sem, ha kétségek gyötörnek... Hátha nincs is így?! Még akkor sem, ha „tudományos tételek” megállapítják... Még akkor sem, ha nem akarjuk, hogy úgy legyen! Visszatér álomban, elmélkedésben, éjszakában, élményekben! Miért? Miért? Mert ez az **eredetünk** és ez a **végző kitéjesülésünk**. Végül azért, mert az ég az erők! Földi életünkben, halál percünkben és örök életünkben. „Harmatozzatok, egék onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat...” (Iz. 45,8) – ez a mi sóhajkiáltásunk: és az egék megnyílnak és „harmatozzák az Igazságot”!

Bef.: De lelket ölö börtön-e annak zárkája, aki sütkérezhet az éltető nap sugárkévéjében és minden pillanatban várhatja a **teljes szabadulás** percét? – Az ember, a föld rabja már megkapta „**szabadító levelét**” a megváltó Kereszten vérrel pecsételt szent menlevéllel. Ez az ember érezte lelkében a kegyelem napsugarának szerteáradó boldogságát és így könnyedén várta szabadulásának szent pillanatát. „Hiszen tudjátok, hogy nem mulandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). – Örök életre hivatott ember! Nem veszed észre, hogy azért ébresztgeti benned a reménysugarat az Isten, hogy könnyű legyen neked a várakozásnak szent ideje? Ez az igazi vigasz. Ezt hozta neked a **Vigasztaló!**

3. beszéd: A Vigasztalót vevők

(Dogmatikus beszéd: A kegyelem átalakító ereje)

Bev.: Az egyik francia író, Flaubert világhírű könyvében, a „**Salambo**”-ban oly gyönyörűen írja le a pogányok esztétikai, finom életét, hogy kétséget kelt az emberben, miért kellett ennek eltűnnie? És utána követelődzve kérde: miben áll a **kereszténység fölényes értéke**? Miért kellett meghalnia a „nagy Pán”-nak, a pogány vadon istenségének, ha nem jött volna utána szebb és igazabb élet? – De ezek a „rajzolatások”, írói képzelet szülte beszédek és emberi esetelések átfutó és bizonytalankodó tapogatódzások. Az igazság ez: **az emberi képzelet szülte világ varázsképeit felváltotta az isteni élet örök érvényű valósága**. – A mai ünnep gondolatköre gyönyörűen jelzi, hogy a Mester távozása után a tanítványok is érezték a nagy ürességet, de a hit és a bizakodás megvilágította őket, hogy a Mester elment, de az **isteni kegyelem** velük maradt mindörökké.

1. Isteni természettel telíti a tiszta lelkeket.

Ez a Vigasztaló első és életet alakító ereje. – Valójában mi ez?

a) Gyökérzetben – isteni természet. Ez maga a megszentelő kegyelem, amelyről így ír az apostol: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). Ez Isten fiaivá alakítja életünket. Erről ezt mondja Szt. Pál: „A reménység pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

b) További indításban – isteni lehelet. Ez a segítő kegyelem. Teljes tartalom: isteni élet. Ennek részeit mindenki ismeri. Itt már nem arról van szó, hogy távol maradj a büntől. Itt még ez is kevés, hogy birtokosa légy a megszentelő kegyelemnek, a megszentelő kegyelem ajándékainak. Nem is lehet **úgy** gondolni ezt az égi kincset, hogy ez „muzeális” érték. Itt **vitalitás** van. Itt életpezsdülés folyik.

c) Itt tehát arra kell törni, hogy a kegyelem televényéből léletté **fakadjon minden erény**. – Minde nekfelett a szeretet erénye. Azért ez, mert ez az első. Ez a mindent magába foglaló. Ez az örökké fennmaradó. Ez legyen azután tevékeny. Legyen magadra kiáradó! Legyen embertestvéredet előmllesztő! Legyen Istenhez emelkedő! Hasonlatot keresünk? Legyen napsugár, amely mindent besüt. Legyen áramló víz, amely mindent előnt. Legyen hulló harmat! Legyen égi illat! Legyen szent dal! Legyen hárfá zene!

2. Isteni életre képesíti a megnevesített lelket.

Ez a tétel isteni tanon épül és emberi lélek kifejlődésének alapzata. Krisztus szerezte. Jó volna figyelve kérdezni: valójában észlelhetjük-e ezt a mi életünkben? Tanítási anyag-e, amelyet elfogadunk, vagy élettartalom, amelyből élünk? Így is kérdezhetném: valójában mit ad **észlelhetően** az emberi életnek? Ha kissé lélektanilag nyomozunk a kegyelem után, akkor reádöbbenünk, hogy az nem va-

lami természetfeletti merev, tétlenül pihenő adomány, hanem lélektevékenységet sürgető mozgó és természetfeletti tevékenységet biztosító égi kincs. – Figyeljük csak meg az apostoli lelkeket, akik bírták... Vagy figyeljük meg a szenteket, akik élték...

a) Az igazán hívott apostolok **látása** megváltozott... A halásznép előtt most már nem a tavak hala alkotta a legnagyobb gondot, hanem az Úr élő vizeinek embernepe... „Ne félj! Ezentúl emberhalász leszel” (Lk 5,10).

b) A **világ értékelése** is megváltozott. Otthagyta hálóját és követé Őt. „Keressétek először inkább az Isten országát és annak igazságát” (Mt 6,33).

c) Az **élet vezetésében** – továbbá – elcsendesül a test, az ösztön, a bírvágy, és diadalt talál az áldozat, a szolgálát, a kereszt... „Nem nagyobb a szolgál uránál, sem a küldött a küldőjénél” (Jn 13,16). – A Vigasztaló vétele után pedig közvetlen értelmezésben és lelki valóságban, igaz életükben. „Bizony mondom nektek: Ha csak akkora hitetek lesz is, mint a mustármag s azt mondjátok e hegynek itt: Menj innét amoda! – átmegy, és semmi sem lesz számotokra lehetetlen” (Mt 17,20). – És a köztünk járó szentek?... Szt. Ferenc, Szt. János, Ars plébánosa, Szt. Teréz, Szt. Margit és Szt. Imre, és végig a nemes galérián... Mit mutat ezek csapata? Olyan tevékeny életet, amely isteni szemmel lát, isteni erővel dolgozik, égi célért fáradozik és isteni szeretet csodájával éli életét. – Ne felejtjük el, hogy: „Szeretet az Isten: aki szeretetben él, Istenben él, és Isten öbenne” (1Jn. 4,16). Tehát az isteni természet bírása a tevékeny szeretet gyakorlása. Csak arról lehet megismerni titeket, hogy tanítványok vagytok, hogy az isteni kegyelem birtokosai vagytok, ha szeretettel vagytok egymás iránt. Ahogyan az Írásban olvassuk: „Arról ismerje meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt” (Jn 13,35). – Az isteni élet igazi sugárzása a szeretet törvényének hűséges betartása. Erre képesít az Isten megszentelő kegyelme.

Bef.: Az Írás egyik helye azt mondja: „Az Óriások voltak a földön azokban a napokban...” (1Móz. 6,4)... A föld hatalmasai lehetnek a föld óriásai, de a természetfeletti kegyelem birtokosai az Isten fiai, az Isten országának **lélekóriásai**. Az angol meseíró, Swift: „Gulliver” című meséjében írja, hogy Gulliver, a hős egyszer a törpék birodalmába, máskor az óriások birodalmába jut. Az óriások a fizikai erő birtokosai, de felettük győz szellemi erővel Gulliver. A törpék pedig a nyüzsgő, zsongó senkik, akiket egyszerűen átlép a hős Gulliver. Mese ez az egész, de hasonlatnak is jó. Az isteni kegyelemmel telített ember az **életóriás**, aki mérhetetlen magasságokban jár a nyüzsgő, zsongó tömegember felett. – Feladatot is mutat ez: **istenivé lenni, hogy isteni életet éljünk a földön és az égben egyaránt!**

4. beszéd: Az élet színpadának szereplői

(Erkölcsei beszéd: Az elhivatottság)

Bev.: Calderon: „A világ színpad” című darabjában jelzi a világra küldött hivatását. Meg kell játszania **az élet szerepét**. – És az Isten tényleg ad szerepkönyvet? Igen! A hivatást! Kötelességet! Feladatot!

1. Parancsal jövünk.

Ezt a hivatás parancsának mondhatom. Mi az életszindarab címe? „Szeretetszórás, erőfeszítés”.

a) Dolgozzunk! Magadon! Élet-szeretetből! Lélekszeretetből!

b) Szórjunk (szeretet szórás!)- Másnak adjunk. Földi javakat. Lelki kincseket. Szellemi javakat. Isten igéit. Örök javakat.

2. Szenvedést nyerünk.

Megrendülve látom a valóságos élet színpadát záró „jövő függönyének” fellebbentését. De Mesterünk mondja, tehát igaz.

a) Kivetnek... „Ki fognak zárni titeket a zsinagógákból...” (Jn 16,2).

b) Megölnék... „Sőt eljön az az óra, mikor mindaz, aki megöl titeket, azt hiszi, hogy szolgálatot tesz Istennek” (Jn 16,2).

Bef.: Miért? Miért? Mert le kell vetni a föld gúnyját és fel kell öltönnünk a Mester „véröltönyét”... Az Úr Megváltó! **Így** kell bemennie Isten országába. – És te, ember, nem vagy önmegváltó Krisztus erejével? Csak ebben a köntösben nyílik előtted az örök kapu.

c) alcsoport: Központi gondolat – a Vigasztaló!

Kevesebb szót fordítunk erre a gondolatra, mert hiszen a hat vasárnap mindegyike sokat mond erről. Mindenesetre itt is magyarázzuk dogmatikailag és kiható tevékenységében, de esetleges felhasználás esetében az előző vasárnapok beszédével azonosítható.

1. beszéd: A Vigasztaló

(Erkölcsei beszéd: A gyengék ereje)

Bev.: A szomorú ember támasztékot keres. A gyenge fácska karóhoz támaszkodik. A szegény ember átfutó vigaszt is vár...

1. A föld embere a föld örömeire áhítózó.

a) A **föld javai** – bizonytalanok és ezek bűnre húzóak. „Gazdagok nyomorba juthatnak s éhezhetnek...” (Zsolt. 33,11). „Mert sokakat rontott meg arany és ezüst, hozzáfér az még a királyok szívéhez is és elhajlítja azt az igazságtól” (Sir. 8,3).

b) Az emberek ingatagok és nem tudnak mindig segíteni. „Ne higgyetek a jóbarátnak, és ne bízzatok a vezérben; még attól is, ki kebleden nyugszik, őrizd szájad zárait! Mert a fiú gyalázzal illeti atyját, és a leány napa ellen, és ellensége az embernek a saját házanépe” (Mik.7,5-6).

2. A Szentlélek Isten az igazak teljes értékű és igaz Vigasztalója.

a) **Ő – az erő Lelke.** „Gyönyörűségünkben segítségünkre van a Lélek is, mert nem tudjuk, hogyan imádkozzunk helyesen. A Lélek azonban maga könyörög helyettünk” /Róm. 8,26/.

b) **Ő – a jövőt látó Lélek.** „Az Úr Lelke ugyanis betölti a föld kerekességét, s ami egybefogja a mindenséget, az tud is minden szóról!” (Bölcs 1,7).

c) **Ő – a szeretet Lelke.** „Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5). Az Ő segítése tehát erős, igaz, a jövőt is szolgáló, szeretetből fakadó gyámolítás.

Bef.: Gyengén támaszkodjunk csak a földre és az emberekre, de mindenkifelett a **Szentlélek Isten erejére.** „Mikor a zsinagógák, előljárók vagy hatóságok elé hurcolnak titeket, ne legyen rá gondotok, hogyan és mivel védekezzetek vagy mit mondjatok. A Szentlélek abban az órában megtanítja nektek, mit kell mondanotok” (Lk 12,11-12).

2. beszéd: A harmadik isteni Személy

(Dogmatikus beszéd: A Szentlélek)

Bev.: Keresztvetésünktől kezdve minden égbeszállásunk a Szentháromság nevében történik. A Teremtő, a Megváltó mellett kicsoda a Szentlélek?

1. Dogmatikai tanítás: Isten Személye.

Ez az Isten belső életét jelenti.

a) Az Írás szerint így cseng a tanítás: „Mikor eljön a Vigasztaló, akit az Atyától küldök nektek, az Igazság Lelke, aki az Atyától származik, ő tanúságot tesz rólam” (Jn 15,26). A keresztelést elrendelő krisztusi szó is ezt mondja: „tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében” (Mt 28,19-20). Egyházunk **mindig** ezt tanította (Atanázi hitvallás!) Arianus, Nestorius stb. ellen. Krisztus mellett a **Szentháromság** mindig problémája az Egyháznak.

b) És az értelem? Csak megközelíti (Szt. Ágoston!). – De ellentmondást nem talál.

2. Dogmatikai tanítás: az ember Megszentelője.

Ez a Szentlélek ember életére való kihatását jelenti. „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16). – Mit jelent ez valóban?

a) Azt, hogy Isten bennünk **lakik.**

b) Azt, hogy Isten bennünk **tevékenykedik.** „A szél ott fúj, ahol akar” (Jn 3,8).

c) Azt, hogy Isten természetével **gazdagít.** „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). – Így értem: Isten fia vagyok!

Bef.: Szent titok mind a Szentháromság **belső** élete és **külső** tevékenysége. De az első előtt hódolattal hajlok, a másikkért áldóan hálát adok.

3. beszéd: A szeretet Lelke

(Dogmatikus beszéd: A Szentlélek a szeretet Lelke)

Bev.: Földi kincseink legnagyobbja a szeretet. Ez ömlik ki lelkünkől világ, ember és Isten felé és ezt várjuk földtől, embertől, Istentől egyaránt. – A Szentháromság hittételében az Egyház tanítása erősen kiemeli, hogy a Szentlélek a: szeretet Lelke. „Szeretet az Isten: aki szeretetben él, Istenben él, és Isten öbenné” (1Jn. 4,16). – De mire vonatkozik ez a Szeretet?

1. A teljes Szentháromságra.

Ennek isteni hirdetése így szól:

a) A tényleges egységet ez a szöveg hirdeti: „Hárman tanúskodnak tehát a mennyben: az Atya, az Ige és a Szentlélek, és ez a három egy” (1Jn. 5,7).

b) A Szeretet kapcsát pedig az **Isten lényegének** tanítja: „Szeretteim, szeressük egymást, mert a szeretet Istentől van. Mindaz, aki szeret, Istentől született és ismeri az Istent” (1Jn. 4,7).

2. Ez a szeretet – kiárad Isten földi gyermekeire.

a) Mégpedig így: „Aki azt állítja: Szeretem az Istent, de felebarátját gyűlöli, az hazug. Aki ugyanis nem szereti testvérét, akit lát, Istent, akit nem lát, hogyan szerethetné?” (1Jn. 4,20). Mit mond ez a szöveg? Isten **mellett** szeretetünk tárgya az ember. De mit akar ez? Tevékeny szeretetet.

3. És ez a szeretet mint isteni természetközlés fúzi össze örökké ég Urát a föld emberével.

„Aki szeret engem, tanításomat megtartja. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és nála fogunk lakni” (Jn 14,23). – Mit akar ez a szent szöveg? Szent kinyilatkoztatást közöl azzal: te, ember, Isten szeretetének részese vagy. Már itt a földön. Annál inkább az égben.

Bef.: Mi mindennek következménye? – Szeretet az Isten! Ennek a szeretetnek Lelke töltse be lélekszentélyeteket és sugározza erejét az élet napja mintájára az egész mindenségre. – A mindenség Urán kezdve, a legkisebb parányon zárva.

4. beszéd: A kegyelem forrásainál

Bev.: Mennyire keresi a testi üdülést az ember. Az angol szokás szerinti „week-end”, a hétfői pihenés végül is az élet forrásaihoz való zarándokolás. – De lelkiekben keresi-e és hol keresse ezt az ember?

1. Keresi-e?

Alapvetésben igen, de sokszor nem jár el helyesen.

a) Földi élvezetekben. Pedig tudnia kellene: „Jaj nektek, kik kora reggeltől fogva a részegség után futtok, és napestig isztok, és a bortól hevültök! Citara és hárfa, dob, fuvola és bor van lakomáitokon, de az Úr cselekedetére nem néztek, és kezének művével nem gondoltok!” (Iz. 5,11-12).

b) A kultúra vívmányaiban. Ezek értékek. A szellemi élet vívmányai és így az élet kincsei. Csak azt nem szabad hinni, hogy ez az értékek értéke. – Isten minden, és képe, az ember a második érték.

c) A munkában. „Igyekeztek békében élni, törekedjétek a magatok dolgával, dolgozzatok saját kezetekkel, amint meghagytuk nektek” (1Tessz. 4,12).

2. Hol kell megtalálni?

a) Imában. „Hangos szómmal az Úrhoz kiáltok, s ő szent hegyéről meghallgat engem” (Zsolt. 3,5). „Mondom ezért nektek, bármit kértek imádságban, higgyétek, hogy megkapjátok és úgy is lesz” (Mk 11,24).

b) Az áldozatban. „Mi az ünnepeken és egyéb előírt napokon minden időben szünet nélkül megemlékezünk rólatok áldozataink bemutatása alkalmával és szertartásainkban, mert szent kötelesség megemlékezni a testvérekről” (1Mak. 12,11). „A hét első napján egybegyűltünk a kenyértörésre” (Ap.Csel. 20,7). „Az áldás kelyhe, melyet megáldunk, ugye Krisztus vérében való részesedés? S a kenyér, melyet megtörünk, ugye Krisztus testében való részesedés?” (1Kor. 10,16).

c) A szentségek erejében. „Aki e kenyérből eszik, örökké él. A kenyér, melyet adni fogok, az én testem a világ életéért” (Jn 6,51).

Bef.: Az Úr pihenője: a hét utolsó napja. Legyen ez pihenése a testnek és forráskeresése a léleknek.

5. beszéd: A kegyelem forrásainál

(Dogmatikus beszéd: A kegyelem eredete)

Bev.: A források a föld mélyéből vagy a kemény sziklából fakadnak.

Szent kincsek, amelyek a mélységekben laknak. Ezek a természet éltetői. De kérdés: honnét fakad a lélek életét éltető isteni kegyelem üdítő csordulása?

1. Alaptétel szerint: egék világából.

De ez jelképszerű szó. Valóságban Isten szeretetéből. Ez pedig a Szentlélek. „Mikor azonban megjelent üdvözítő Istenünk jósága és emberszeretete, megmentett minket... az újjászületés és megújulás fürdőjében, amelyben a Szentlélek működik, akit bőven árasztott ránk Üdvözítőnk, Jézus Krisztus által. Kegyeleméből megigazulva reménybeli örökösai vagyunk az örök életnek” (Tit. 3,4-7).

2. Gyakorlati isteni terv szerint: a szent cselekmények gyökérzetéből.

a) Az örök áldozatból.

b) A szentségekből.

c) A szentelményekből. „Mind ugyanazt a lelki ételt ették, s mind ugyanazt a lelki italt itták. Ittak ugyanis az utánuk eljövő lelki sziklából: a szikla Krisztus volt” (1Kor. 10,3-4).

Bef.: Mindenek ősi forrása a Lélek, Akinek eljövetele a mi lelkünk felfrissülése. Mivel pedig ennek a Léleknek eljövetelét ígéri a Mester, azért boldog lehetsz ember, mert **megnyílt számodra a kegyelem égi forrása.**

* *

d) *alcsoport: A Vigasztaló erejével átítatott ember életútjáról*

1. beszéd: A természetfeletti élet televénye

(Dogmatikus beszéd: A kegyelem ereje)

Bev.: Mi terem a földből? Minden olyan élet, amelynek kísérő jegye: a mulandóság. „Amikor azonban néztem műveimet, valahányat kezem alkotott... láttam, hogy az egész csak hiúság és szélkergetés, és nincs maradandó a nap alatt” (Préd. 2,11). De fejlődésének útja: a születés, élet és halál. De vajon a földi **televényből** sarjad-e ki valójában az ember?

1. Az ember az örök élet igényese.

„Szentek ivadékaik vagyunk és azt az életet várjuk, melyet az Isten azoknak juttat, kik sohasem szegik meg iránta való hűségüket” (Tób. 2,18). – „Ami kezdettől fogva volt, amit hallottunk, amit saját szemünkkel láttunk, amit szemléltünk és kezünk tapintott: az élet Igéjét hirdetjük nektek... tanúságot teszünk róla és hirdetjük nektek az örök életet...” (1Jn. 1,1-2). Ez már **megindulásban** is isteni adomány, de **kialakuló kiteljesülésében** csak az isteni természetet közlő megszentelő kegyelem talajából erősödhet. „Az Úr kegyelme öröktől fogva örökké kíséri azokat, akik őt félik” (Zsolt. 102,17)... „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7). – „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

2. Az ember kivirágzása a kegyelmek égi ereje.

„Isten pedig, minden kegyelemnek szerzője, aki rövid szenvedések után Jézus Krisztusban örök dicsőségre hívott meg titeket, maga készít majd föl, maga erősít, izmosít és szilárdít meg” (1Pét. 5,10).

3. Az ember célbafutása pedig a megszentelő kegyelem érvénye.

„Az ember semmit sem vallhat magáénak, hacsak a mennyből nem kapta” (Jn 3,27).

Bef.: Mindez honnét? A Szentlélek kiáradásából.

2. beszéd: Isten közelebbi ismerete

(Dogmatikus beszéd: Isten ismerete)

Bev.: A Vatikáni Zsinat azt tanítja, hogy Isten létét a **természetes ész** is megismerheti. – De elégséges-e ez az elméleti ismeret? Elégséges-e az ember és az Isten kapcsolatának megteremtésére?

1. Kell ide – készséges elfogadás.

Ez már **hit**. Ez pedig a Szentlélek kegyelme. „Nem szégyellem, mert tudom, kinek hiszek... Őrizd meg a rád bízott javakat a Szentlélek erejével, aki bennünk lakik” (2Tim. 1,12 és 14).

2. Kell ide – a hitből sarjadó bizakodás. Ez már **remény**. Ez pedig a Szentlélek kegyelme. „Hozzád emelem, Uram, lelkemet, Istenem, tebenned remélek; ne hagyj, hogy megszégyenüljek... Hisz senki, aki tebenned bíz meg nem szégyenül” (Zsolt. 24,1-3).

3. Kell ide – a hitből és reményből áradó jószágáramlás. Ez már **szerepet**. Ez pedig a Szentlélek kegyelme. „Minden erődből szeresd

Alkotódat... Teljes életedben szeresd az Istent, és kiálts hozzá, hogy megmentsen” (Sir. 7,32 és 13,18). „A reménység pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

Bef.: Ilyen ismeret tevékeny élet, nem rideg tételtanítás.

3. beszéd: Csak általa érhet célt az élet vándora

(Erkölcsei beszéd: Csak Krisztus Lelkével járhatunk)

Bev.: **Goethe** szerint több világosságot kell kapnia az embernek. Halála előtt mondta... A jerikói vak is fényt keresett. – Mi kell az embernek, hogy vándorútját helyesen bejárhassa?

1. A tiszta látás kegye. Mi ez? A Szentlélek **megvilágosító** ereje. „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevemben küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26).

2. A helyes vezetés kegyelme.

Ez is az Úr leereszkedése.

a) Lélek szava által. „De amikor eljön ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra. Nem magától fog szólni, hanem azt mondja majd, amit hall, és a jövődőt fogja hirdetni nektek” (Jn 16,13).

b) Egyház tanítása által. „Én kaptam minden hatalmat mennyben és földön. Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében” (Mt 28,18-20).

3. A sugalmazás hűséges követeinek ereje.

„Mikor a zsinagógák, előljárók vagy hatóságok elé hurcolnak titeket, ne legyen rá gondotok, hogyan és mivel védekezzetek vagy mit mondjatok. A Szentlélek abban az órában megtanítja nektek, mit kell mondanotok” (Lk 12,11-12).

Bef.: Fényt: célításra, kegyelmet: a Lélek hallgatására és erőt: a sugalmazás követésére! Csak így jut célhoz az élet vándora!

4. beszéd: A Mester útján

(Erkölcsei beszéd: Életutunk)

Bev.: Égből szálló, földön élő és égbe szálló út ez... De mik az állomásai?

1. Vannak öröm és diadal ünnepei.

a) Színeváltozás...

b) Jézus ünnepies bevonulása Jeruzsálembe...

2. Vannak fájdalom, gyötrelem és halál állomásai.

a) Jézus sír Jeruzsálem fölött.

b) Jézus elrejtőzik előlük.

c) A Getszemáni kert.

d) A keresztút.

e) A kereszthalál.

Bef.: A mi utunk is ilyen! Ezt kell járnunk és akkor az Úrhoz tartozunk.

5. beszéd: A választottak emberi megítélése

(Erkölcsei beszéd: Emberi ítéletek)

Bev.: Az Úr háznépe igen könnyen gondol arra, amit a két tanítványnak az édesanyja kér: hogy az „Egyik fiam jobboldon, a másik baloldon üljön országodban” (Mt 20,21). – De ilyen szeretettel néznek-e minket az emberek?

1. Gyanús szemmel néznek...

„Ezeket mondtam nektek, hogy meg ne botránkoztatok” (Jn 16,1).

2. A zsinagógákból kizárnak...

„Ki fognak zárni titeket a zsinagógákból” (Jn 16,2).

3. Az élők közül kirekesztenek...

„Sőt eljön az óra, mikor mindaz, aki megöl titeket, azt hiszi, hogy szolgálatot tesz Istennek” (Jn 16,2).

Bef.: Mégis ezek a választottak, mert a Mester keresztútját járják – a Mester nyomdokain.

6. beszéd: A földiek elvesztése árán is...

(Erkölcsei beszéd: Életvonalunk iránya)

Bev.: Az élet fejlődő vonal, de igen sokszor koptató és megőrző folyamat. Bírjuk a földi és az égi kincseket, és sokszor elkoptatja vagy eltékozza a föld zarándoka. – De mit kell tenni, hogy az égiek el ne tékoztassanak?

1. Nem szabad túlzottan ragaszkodni a földiekhez.

a) „Ne aggódjatok megélhetésetek miatt, hogy mit egyetek vagy mit igyatok, sem testetek miatt, hogy mibe öltözzetek. Nem több-e az élet az eledelnél, s a test nem több-e a ruhánál?...” (Mt 6,25). Ezt mondja az Írás.

b) De azt súgja az ész is, mert **mindezt** –múlandónak látja.

2. Sőt áldozatul kell tudni dobni a lélekért a földiekért.

a) „Adjátok el amitek van és osszátok ki alamizsnaként. Készítsetek magatoknak... kifogyhatatlan kincset a mennyben, ahol tolvaj hozzá nem fér és a moly meg nem rágja. Ahol a kincsed, ott a szíved is” (Lk 12,33-34)... „Ha tökéletes akarsz lenni, menj, add el amid van és árát oszd szét a szegények közt, így kincsed lesz a mennyben” (Mt 19,21). Ezt írja az isteni szó.

b) De ezt ajánlja és követeli az emberi értelem is. Ez ugyanis a személyes szeretet belső dinamikája.

Bef.: Hadd kopjék el a „szolga föld”, hogy diadalmas legyen rajta a „királyi lélek”. Ne felejtsd: halál után jön az igazi élet!

7. beszéd: A kiűzöttek sorsa

(Erkölcsei beszéd: A bántalmazottak)

Bev.: A száműzöttek sorsa sokszor a **leszegényedő elernyedés**. Ilyenek a társadalom és a politika száműzöttjei... A cár ellen lázadók nyomortanyái... – És a Krisztus számkivetettjeinek sorsa? Pedig ők nem gonoszságaik miatt számkivetettek. Bizony részvét ellenére is különös a sorsuk.

1. A hatalmas emberek előtt – megvetetés a sorsuk.

De miért?

a) Túl nagyot akarnak. Tiszta élet, örök élet, földiek leértékelése – igen magas életszintáj.

b) Túl nagyot hirdetnek. Ugyanezt hirdetik és követelik másoktól.

c) Túl magasrendű életet élnek. Sőt a maguk életszintája szintén megközelíthetetlennek látszik.

Megvetés ezért az osztályrészünk!

2. Isten előtt azonban megdicsőülés a jutalmuk.

Miért?

a) Mert Fia ezt élte... „Az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon és váltságul adja oda életét sokakért” (Mt 20,28).

b) Mert tanításával ezt hirdette... Erre buzdította híveit és ennek az életnek elérését ígérte a híveknek. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

c) De azt is hozzátette, hogy szenvedés árán érhető el az égi jutalom. „Hát nem ezeket kellett elszünetnie a Messiásnak, hogy bemehessen dicsőségébe?” (Lk 24,26). Áll ez a Mesterre, de áll ez a tanítványokra is. „...Kövess engem” (Jn 21,18).

Bef.: A föld száműzöttjei – az ég várományosai. Akiket megragad a föld, azokat diadallal várja az ég!

8. beszéd: A „meggyalázottak” a Megfeszített lábai körül

(Erkölcsei beszéd: A „megvetettek” szent helye)

Bev.: „Merre menjek?” – kérdi a föld számkivetettje. A **Mester Keresztjéhez** – feleli az Egyház.

1. A szenvedő türelmét látjuk.

„Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg száját...” (Iz. 53,7).

2. A szenvedő szolgálatkészségét észleljük.

„Valóban a mi betegségeinket ő hordozta, s a mi fájdalmainkat ő viselte; és mi őt szinte bépkolosnak tekintettünk, az Istentől megvertnek és megaláztatottak” (Iz. 53,4).

3. Szenvedő, megbocsátó arcát figyelhetjük.

„Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit tesznek” (Lk 23,34).

Bef.: Az élet üdülő helye – a Kereszt tövében van! Miért? Mert ennek Áldozata – a feltámadás di-csőségének hordozója. Per cruce[m] – ad luce[m]!

9. beszéd: Megvettetés és megdicsőülés

Bev.: Éjszakát hajnal követi, vihart derűs ég kíséri. – De az emberi életnek mi a változatos története?

1. A földiek részéről igen gyakran bántalom és megvettetés.

a) Bajok, hiányok, túlzott igények... „Katonasor az ember élete a földön és napjai olyanok, mint a napszámos napjai” (Jób 7,1).

b) Szenvedések, betegségek... „Az asszony szülötte, az ember, rövid ideig él és betelik sok nyomorúsággal!” (Jób 14,1).

c) Lelki küzdelmek... „Csak magában fájdtíja testét – míg él – és lelke önmagán kesereg” (Jób 14,22).

d) Megvettetés, félreismerés...

2. De az égi adománykép, a megdicsőülés a következő életadat.

a) Erőt ad az ég az elviselésre.

b) Fényt von életünk fölé.

c) A sok jót a felszínre hozza.

d) Örök diadalba juttat.

Bef.: Halódásra – életerő, halálra – örök élet!

* *

e) *alcsoport: Az örök élet néhány kérdésének fejtegetése...*

Bár kissé elhajolva a közvetlen gondolatmenettől, mégis lehetséges olyan formán, hogy ez is beleilljék az ünnep gondolatkörébe és színezzé azt a gondolatot, hogy ez végeredményben a Krisztust követők jövőjének feltárása. Mégpedig egyszerűen azért, mert az Úr **mennybemenetele** közel hozza a **mi életvégünk** kérdését is. Most ugyanis a mennybemenetel hetében élünk! – Kérdés: követjük-e mi is a Mestert? Mi a mi életünk célja? Nem leszünk-e itt is követői? – Ezekért tartom üdvösnek ezeknek a beszédtemáknak a felvetését!

1. beszéd: Csak a földi életben vagyunk a Mesterrel?

(Erkölcsi beszéd: Mindig a Mesterrel)

Bev.: „Kézenfogva vezet a Mester” – zengi fenséges dalát egy ihletett költő (Sik S.). – De kérdés, hogyan és merre? A felelet ez: emberi módon és isteni úton. Mint „Istenember” – beszédes hangokon és mint örök Isten – a Szentlélek kegyelmével. – Van ezekben **ígéret** és van bennük biztató, éltető **remény**.

1. Jézus örökkévaló együttélést ígér. Az **Ő emberi hangja** közvetlenül csendül felénk. Mit ígér?

a) Lélekországba jutást... De ezt földi értelemben is érti. Mert ez is Isten országa. „Isten országa köztetek van” (Lk 17,21). De ígér isteni élet lehetőséget: újjászületést. „Aki nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5).

b) Végül ígér lélekdal. Olyant, amely a földön is erő, de égben végső kibontakozás. – Hol és hogyan ígéri? Már a próféta dalos lelke zengi: „örök vidámság lesz fejük felett; öröm és vidámság lesz a részük, és eltűnik a fájdalom s a jajgatás” (Iz. 35,10). Sőt színezve így rajzolja elénk: „Nem éheznek és nem szomjaznak, nem veri őket forráság és nap, mert Aki megkönyörült rajtuk, vezeti őket és vizek forrásainál megitatja őket” (Iz. 49,10). Szinte túlradva zengi jövőnket. „Örök vidámság lesz fejükön,

örömet és vidámságot érnek, és megfut a fájdalom és a sóhaj” (Iz. 51,11). Mégpedig azért e nagy öröm, mert felcsendül ez az isteni hang is: „Az igazak ellenben örökké élnek, és jutalmuk az Úrnál vagy” (Bölcs.5,16). – Ez az égi hang azután többféle színezést kap. „Érje bár testemet, szívemet enyészet, szívem Istene s osztályrészem mindörökké az Isten” (Zsolt. 72,26). Jutalmazza őket az Úr – a szépség koronájával. „...gondjuk viselése a Magasságbelinél; ezért nyerik el az ékesség országát s a szépség koronáját az Úr kezéből” (Bölcs.5,16-17). Jutalmazza őket az Úr – az elvesztettek pótlásával. „A jelen életben ugyan elveszítesz minket. A világ királya azonban a föltámadásban örök életre kelt minket, mivel az ő törvényeiért halunk meg” (2Mak. 7,9). Jutalmazza őket az Úr – az örök asztal vendégével. „Boldog az, aki asztalhoz ülhet Isten országában!” (Lk 14,15). Jutalmazza őket az Úr – az életboldogság százszorosával. „Mindaz, aki elhagyja értem otthonát, testvéreit, nővéreit, atyját, anyját, feleségét, gyermekeit vagy földjét, százannyit kap és örökségül kapja az örök életet” (Mt 19,29).

2. Így tehát a zarándok hazatérést remél.

Ennek az isteni ígéretnek tárgyi tartalma lelkünk **reménye**. – Életünk alaphangját csendíti az apostol: „Isten Fia, Jézus Krisztus ugyanis, akit mi... hirdettünk köztetek, nem volt majd Igen, majd Nem, hanem az Igen valósult meg benne” (2Kor. 1,19). – De miben remélhet az ember?

a) Reméljük – Istenemberünk ígéretének valósulását. „Isten valamennyi ígérete Igenné lett benne” (2Kor. 1,20).

b) Reméljük – a találkozás boldogságát. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, bennem marad és én őbenne” (Jn 6,56).

c) Reméljük az együttélés örök örömeit. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). De mit mutat mindez? Azt, hogy az ígéret és remény isteni adomány, amely szárnyfeszülésre kényszeríti az embert, Prométheuszról eget igénylőt teremt a földön.

Bef.: Kézenfogva vezet a Mester? Hát csak vezessen! Ígérő szóval, reményt adó isteni erővel. Mi Vele maradunk és Hozzá csatlakozva járjuk életutainkat. – De hol az ígéje? Isten szavának csendítésében. „Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet” (Mt 28,19). – De hol van reményt adó ereje? A kegyelem csodaerejében. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7). – Bízunk! Mi is zarándokként járjuk a Mester útját.

2. beszéd: Kik „követik” a Mestert?

(Erkölcsi beszéd: A Mester „követői”)

Bev.: Papini könyvet írt az Úr szőlőmunkásairól. Ezek az Úr követői a munkában. – Jézus az ifjút is hívja: „add el amid van... Aztán kövess engem!” (Mt 19,21). Ő is az Úr Jézus követője lenne, ha nem gátolná őt a földi javak áhítozott igénylése. – De hát **kik követik** a Mestert?

1. Akik nyomában vannak cselekedeteiben.

Mesterünk élete – életünk példája. Ő maga sokszor buzdít, hogy nyomdokán járjunk. „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak én általam” (Jn 14,6). – És mit kövessünk?

a) Amit tett. „Vegyétek magatokra igámat és tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatosságú...” (Mt 11,29).

b) Amit az Úr egyenesen parancsolt. „Arról ismerje meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt” (Jn 13,35).

2. Akik készsége társai – a szenvedésben.

De ez a követés az élet nehézségeire is vonatkozik. A Mester lelke szerint kell őket **megítélni** és a Mester lelke szerint kell őket **elviselni**.

a) A Mester útja – küzdés. Igaz, hogy Simeon próféta ezt így mondja: „Bocsásd el most szolgádat, Uram, szavaid szerint békességben, hiszen már látták szemeim az üdvösséget, melyet minden nép számára rendeltél: világosságul a pogányok megvilágítására és dicsőségére népednek, Izraelnek” (Lk 2,29-32). De Izaiás előtt így jelenik meg a képe: „Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg száját; viszik, mint a juhok leölésre, és mint nyírója előtt a bárány, elnémul, és meg nem nyitja száját... halálra adta életét s a gonoszok közé számíttatott, és sokaknak a bűnét hordozta, és ő a törvényszegőkért imádkozott” (Iz. 53,7 és 12).

b) A Mester útja – a Golgota. Ezt az utat jól ismeri a keresztény ember.

c) Ember útja – a küzdelem. Ezt önmagán érzi mindenki.

d) Ember útja – a keresztviselés. Ezt a Mester jelezte életutunk előrevetített képeként mondotta:

„Ábrahám leányát viszont, akit immár tizennyolc éve megkötvén tart a sátán, nem kellett föloldani kötelékeitől szombaton?” (Lk 13,16).

Bef.: A Mester útja pedig a Kereszt; ezt kell járnia a föld emberének is: „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét és kövessen engem” (Mk 8,34).

3. beszéd: Mik a Mester követőinek életjegyei?

(Erkölcsei beszéd: Az igazi Krisztust követők jegyei)

Bev.: Az Írás szavai szerint még az örök életben is vannak „stigmák”, égi jelek. „Hallottam a megjelöltek számát is...” (Jel. 7,4). Mesterünk szerint – a szeretetről ismernek meg minket. „Arról ismer meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt” (Jn 13,35). – Mik tehát ezek a jelek?

1. Feszült szem – az ég felé.

Életünk alapelvevé kell tennünk a Mester szavát: „A test világa a szem. Ha szemed ép, egész tested világos lesz” (Mt 6,21-22). Miképpen kell az ég felé fordulnunk?

a) Lélekkel, imával ég felé fordulunk. Gondolj a Makkabeusok anyjára: „Kérlek, fiam! Tekints az égre, a földre és mindenre, ami bennük van, és értsd meg, hogy mindezt, valamint az emberi nemet is semmiből teremtette az Isten” (2Mak. 7,28).

b) Hogy könyörgő lélekkel – égből várjunk. Mesterünk ígérete így szól: „Mondom tehát nektek: kérjétek és adnak nektek, keressetek és találtok, zörgessetek és ajtót nyitnak. Mindaz, aki kér, kap, aki keres, talál és a zörgetőnek ajtó nyílik” (Lk 11,9-10).

2. Szeretettel szóró kéz – föld felé.

A földi és lelki munka – értéket halmozó.

a) Munka eszköze – a földön (gyűjt). Atyánk parancsa: „Szaporodjatok, sokasodjatok, töltsétek be a földet s vegyétek uralmatok alá és uralkodjatok...” (1Móz. 1,28).

b) Másoknak szór – adva (jótékonyág). Mesterünk szava: „Adjatok és adnak majd nektek is: jó, tömött, megrázott és túlcorduló mértékkel mérnek öletekbe. Amilyen mértékkel mértek, olyannal fognak visszamérni nektek is” (Lk 6,38).

Bef.: A szóró – gyűjtő! Miért ez a legfontosabb jel? Azért, mert a földieket szóró – az örök értékeket gyűjtő.

4. beszéd: És az „otthon”?

(Erkölcsei beszéd: Életcélunk képe)

Bev.: Milyen ezeknek a „választottaknak” és a „hazatérteknek” valóságos otthona? Az is lehet a kérdés: milyen a mennyek országa? – Hármassal felelettel közelíthető.

1. A végesség kódének eloslása. Mit jelent? – Ez itt tartalmi fejtegetés.

a) Életcélunk.

b) Életcélunk ismeret.

c) A hazatérés boldogságában élünk.

2. Az Isten örök látása. Mit jelent? – Ez már **alanyian** észlelt élettartalom. Mert mi a valóságos elkülönülés az **itteni** és az **ottani** Isten ismeret között?

a) Itt hittel ismerjük. „Ami ugyanis Istenről megismerhető, az világos előttük, mert Isten nyilvánvalóvá tette számukra. Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető” (Róm. 1,19-20).

b) Ott a „lumen gloria” közelítésével látjuk. „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre” (1Kor. 13,12).

3. Az élet végnélküli boldogsága.

Minden törtetésünk – a belső boldogság elérésére. Ennek területe igen sokféle. Ez a fejtegetés valójában az **alanyian érzett** boldogságot akarja színeztetni.

a) Érvényesülhet a földi küzdő terünkön.

b) Életté lehet lelkünk belső világában.

c) Kiteljesülhet – az Isten országában.

Bef.: Mi tehát az otthon? Nem helyrajzi pont. Nem **véges** életterület. – Valóságban: Isten háza, Isten országa, mely a földön kezdetlegesen mutatkozik és az égben tökéletesen kibontakozik. Valójában

kívül esik a ténykérdés a kinyilatkoztatáson, de benne rejtőzik abban a gondolatban: lélek különös lelki úton találkozik és él az örök Istenatyával. Ez az együttélés –a mennyek országa.

5. beszéd: És kik a részesei ennek?

(Erkölcsei beszéd: Kik lesznek ennek birtokosai?)

Bev.: Isten és ember kapcsolata: a szeretet. A személyes élet örök áramlása: a szeretet. Kicsoda részese a **teljes boldogságnak?** Elhivatásban mindenki. Ez az isteni rész. Ezért általános.

1. Mindenki Isten gyermeke.

Ez Isten szava.

a) Mindenki Isten otthonának várományosa. Ez Isten rendelése. – A Teremtő terve: „Alkossunk embert a mi képünkre s hasonlatosságunkra, s uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, az állatokon és az egész földön, meg minden csúszómászon, mely mozog a földön” (1Móz. 1,26). A Teremtő adománya: „Ültette pedig az Úr Isten kezdetől fogva a Gyönyörűség paradicsomát: ebbe helyezé az embert, akit alkotott” (1Móz. 2,8).

b) Mindenki Isten szeretetének megváltottja. Ez Krisztus szent tettének eredménye. „...Kegyelme jóvoltából azonban ingyen történik megigazulásuk Jézus Krisztus megváltása által. Őt adta oda az Isten véres engesztelő áldozatul...” (Róm. 3,24-25).

2. Célbafutásban akárki.

Ez már emberi rész. Ezért részlegesen fejtegetendő és így részletesen bontható részekre.

a) A jók – hazatérnek... Itt ítél – az atyai Bíró. „Aztán így szól a jobbján állókhhoz: Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetéből nektek készített országot” (Mt 25,34).

b) A küzdők – hazatérnek... Itt segít – a szerető Üdvözítő. „Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok és meg vagytok terhelve: Én fölűdítlek titeket” (Mt 11,28).

c) A bűnöket megbánók – hazatérnek... Itt feloldoz és gyógyít a jó Pásztor. „Méltó vagy Uram, hogy átvedd a könyvet és feltörd pecsétjeit. Hiszen megöltek, de véreddel megváltottál minket Istennek minden törzsből, nyelvből, népből és nemzetből” (Jel. 5,9). „A jó pásztor életét adja a juhokért” (Jn 10,11).

d) A nem akarók – kizáródnak. Itt ítél – az Igazság. „Távozzatok tőlem átkozottak az örök tűzre, amely az ördögnek és angyalainak készült” (Mt 25,41).

Bef.: Ne a mércézés, hanem a törtétes jellemezzen bennünket!

* * *

B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek

1. (Introitus) beszéd: Az Úr arcát keresem

(Erkölcsei beszéd: Milyen az Isten arca?)

„Halld meg, Uram, szózatomat, mellyel hozzád kiáltok, könyörülj rajtam és hallgass meg engem! Neked szól szívem, téged keres tekintetem: a te arcodat keresem, Uram! Ne fordítsd el tőlem arcodat, ne fordulj el haragodban szolgálótól, légy segítőm; ne hagyj el és ne vess meg engem, Istenem, és segítségem!” (Zsolt. 26,7-9).

Bev.: Istent kereső embernek mindig ezzel a gondolattal kell elindulnia: „Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető” (Róm. 1,20). – De a kutatást úgy is meg kell indítani, hogy ne csak Isten létét, hanem Isten belső értékét tükröző „Isten képét” is megtaláljuk. – Hogyan jutunk tehát „Isten arcának” ismeretéhez?

1. A nagyvilág tükrözi Isten erejét és fenségét.

a) A létezés – a Teremtő erejét mutatja. „És mondá az Isten: Legyen világosság! És lőn világosság” (1Móz. 1,3).

b) A harmónia az Isten szépségét revelálja.

2. Az ember szellemi arca pedig sugározza Isten tükörcsépét.

a) Az értelem és akarat – az Isten személyiségét tárja elénk. Azt a Személyt, akiről így kell gondolkodni: „Aki hisz bennem, annak a szívéből, az Írás szava szerint, élő víz forrásai fakadnak” (Jn

7,38).

b) A vég nélkülség jegye az Isten végtelenségét igazolja.

Bef.: És végül hol találom meg az Isten arcának fenséges vonásait? Az égben. Szt. Pál mondja: „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre” (1Kor. 13,12).

2. (Introitus) beszéd: Neked dalol a szívem

(Erkölcsei beszéd: A szív Isten keresése).

Bev.: Az igazi „Istent kereső erő” az értelem. De Szt. Anzelm és Szt. Bernát szerint a szív is kerekeszti és megtalálhatja az Istent. – Hogyan megy végbe ez az egek felé való emelkedés?

1. A szív az életvágányak ütemezője.

De mi a döntő erő?

a) A kapni és adni akaró szeretet.

b) Ez pedig az Isten végtelensége felé törő lendület.

2. A szeretetet sugárzó szív – az örök Szeretet feltalálója.

a) A tárgyak – „gravitáció” törvénye szerint mozognak. Ezt tanítja a Newton-féle törvények sora.

b) A személyek – a Szeretet vonzódásában élnek. Ezt hirdeti az apostol: „Mindenekelőtt tartsatok ki egymás odaadó szeretetében, mert a szeretet sok bűnt eltakar” (1Pét. 4,8).

c) A véges személy és a végtelen Személy is a szeretet kapcsolatában tevékenykednek. Az Úr hatalmát ez a szöveg hirdeti: „Ujjongás között felvonul az Isten, harsonazengés között az Úr” (Zsolt.46,6). – Az ember lelkét így lehet jellemezni: „Áldom az Urat minden időben, ajkamon van dicsérete szüntelen” (Zsolt. 33,2). A kettő kapcsát pedig így lehet kifejezni: „Aki ismeri és megtartja parancsaimat, az szeret engem. Aki pedig szeret engem, azt Atyám is szeretni fogja. Szeretni fogom én is és kinyilatkoztatnom magamat neki” (Jn 14,21).

Bef.: Mi legyen tehát a mi kérésünk? Röviden ez: találjon meg szívem és egybecsendülve dobogjon a Te életeddel!

*

1. (Oratio) beszéd: Higgyük és Vele éljünk!

(Erkölcsei beszéd: Én és az Úr)

Bev.: Hozzá tapadjunk...

1. **Értelemmel** (hit).

2. **Akarattal** (remény).

3. **Az egész élettel** (szeretet).

Bef.: Így igaz léssen: „Benne élünk, mozgunk és vagyunk” (Ap.Csel. 17,28).

*

1. (Graduale helyett) beszéd: Az Úr trónusa

(Szimbolikus beszéd: Az Úr uralkodik)

„Uralkodik az Isten a nemzeteken, s ül szent trónusán az Isten” (Zsolt. 46,9).

Bev.: A hatalom külső jelképe a **trónus**. Királyok, fejedelmek, vezérek helye, melyet magasra emelt az alattvalók hódolata. – De milyen trónuson ül az egek Ura?

1. Minden nemzet szerető Atyja.

a) Az Isten hatalma mindenki feletti uralom. Ezért mondja a Zsoltáros: „Uralkodik az Isten a nemzeteken, s ül szent trónusán az Isten” (Zsolt. 46,9).

b). De az uralom mellett hívogató szeretet is, amely mindenkinek tulajdona. Ezt hirdeti Szt. Pál: „Talán csak a zsidóké az Isten, s nem a pogányoké is? Bizony a pogányoké is” (Róm. 3,29). És ezt tanítja a Mester: „Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik, nem látja meg Isten országát” (Jn 3,3).

2. A választottakkal pedig együttélő égi Atya.

Az Úr Egyszülöttje járt közöttünk és irányította életünket Feléje.

a) Velük voltam és hozzád küldöm őket. „Amíg velük voltam, én tartottam meg őket nevedben, amelyet nekem adtál” (Jn 17,12).

b) Ha pedig isteni az életük, akkor teljesedjék rajtad szent ígéreted: „Dicsőség az Úrnak mindörökké, örvendezzék műveinek az Úr” (Zsolt. 103,31).

Bef.: A földi trónus előtt csak hódol és alázkodik az alattvaló. Az égi trónus Urával pedig **együtt él** a hívő. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

2.(Graduale helyett) beszéd: Nem hagy árván a Mester

(Dogmatikus beszéd: A szeretet örök kapcsa)

Bev.: A Teremtő törhetetlen kapcsolatban él minden teremtményével, de a személyes Isten lelki összefonódásban él a személyes emberrel. – Hogyan tárja ezt elénk az égi Mester még az eltávozása kérdésének hirdetésében is?

1. Atyámhoz megyek.

Ez az első tétele. Az Ő lelkét ez az igazság tölti be:

a) Atyám küldött... „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

b) Atyám parancsait teljesítem... „...úgy cselekszem, amint meghagyta nekem az Atya” (Jn 14,31).

c) Atyámhoz térek. „...én az Atyához megyek” (Jn 14,12).

2. Hozzátok jövök.

Ez a második tétel. Ennek részletes megvilágítása:

a) Visszajövök – a feltámadás tényével. „Nem hagyok árván titeket, eljövök hozzátok. Rövid idő még, és a világ nem lát engem többé. De ti láttok engem, mert én élek és ti is élni fogtok” (Jn 14,18-19).

b) Veletek maradok – a Kenyér és Bor csodájában. „Aki ezt a kenyeret eszi, örökké él” (Jn 6,58).

c) Veletek leszek – az Egyház életében. „Egyház fejevé tette őt: ez az ő teste és teljessége, aki mindent mindenben betölt” (Ef.22-23).

d) És a Szentlélek erejével. „Én pedig kérni fogom az Atyát, és más Vigasztalót ad nektek: az igazság Lelkét, aki mindörökké veletek marad” (Jn 14,16).

3. Boldogan élhettek.

Ez a végső eredmény. De hol fog ez valóra válni?

a) A földi élet örömeiben.

b) Az örök élet boldogságában. Mert ne felejtsetek: „Isten nem azért küldte Fiát a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön általa a világ” (Jn 3,17).

Bef.: Ezeket jól kell tudni, mert így érezzük át az Úr szavának boldogító erejét: „Aki ismeri és megtartja parancsaimat, az szeret engem. Aki pedig szeret engem azt Atyám is szeretni fogja. Szeretni fogom őt én is és kinyilatkoztatom magamat neki” (Jn 14,21).

*

1. (Offertorium) beszéd: Az Üdvözítő „hazatér”

(Dogmatikus beszéd: Az Úr az égbe szállt)

„Ujjongás között felvonul az Isten, harsonazengés között az Úr” (Zsolt. 46,6).

Bev.: Mesterünk életének örök vonalát így jelezheti az ember: égből jött, földön járt és égbe szállt. – Mi ennek a belső értéke?

1. Atya szeretete küldötte.

a) Örök életet él égi Atyjával. „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige” (Jn 1,1).

b) Hivatással küldetik égi Atyjától. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

2. Megváltói hivatás hevítette.

a) Atyai a parancs. „Én teszek tanúságot önmagamról, és tanúságot tesz rólam az is, aki küldött engem: az Atya... aki küldött engem, igaz, és én azt hirdetem a világnak, amit tőle hallottam” (Jn 8,18 és 26).

b) A „Fiúé” – a teljesítés. „Nekünk addig kell véghezvinnünk annak műveit, aki küldött engem, míg nappal van” (Jn 9,4).

3. Az örök Szeretet hazavárta.

a) Égbe szállt az Úr. „E szavak után szemük láttára fölemelkedett és felhő takarta el őt szemük előtt” (Ap.Csel. 1,9).

b) Még onnét is visszatér a Mester. „Ez a Jézus, aki közületek fölment a mennybe, úgy jön el ismét, ahogy szemetek láttára mennybeszállt” (Ap.Csel. 1,11).

Bef.: Ennek az isteni csodaküldetésnek képét hordozzuk mi is. Égből jövünk, földön élünk és hazatérünk! Ebben is „Isten képe” az ember.

2. (Offertorium) beszéd: Diadalt zeng az ég és föld

(Parainesis: Isten dicsérete)

Bev.: Ha csak Erő volna az Isten, akkor csak hódolna a világ és a szellemi élet. De mert Szeretet az Isten, azért viszonszeretet dalát énekli a szellem. – És hogyan megy ez végbe a szellemek világában?

1. Örömdal – az égi karok éneke.

a. Ezt jelzi a királyi Zsoltáros: „Ujjongás között felvonul az Isten, harsonazengés között az Úr” (Zsolt. 46,6).

b. Ezt parancsolja is az ég Ura: „Dicsérjétek őt, angyalai mind, dicsérjétek őt, seregei mind!” (Zsolt. 148,2).

2. Háladal – a földi emberek éneke.

És miért énekel háladalt az ember?

a) Földi javakért...

b) Isteni kegyelemért. Ez az isteni hivatás és az isteni természetben való részesedés.

c) Örök életért. „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, mégha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25). Sőt annak megvalósításáért: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

Bef.: Végül is mi ez? A személyes szeretet diadala és boldogsága.

*

1. (Secreta) beszéd: Áldozatod – életünk

(Erkölcsei beszéd: Áldozatod kihatása)

Bev.: Mit hozott számunkra a Mester élete és halála?

1. Szeplőtelen áldozatod – megtisztított.

„Hiszen tudjátok, hogy nem mulandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” /1Pét. 1,18-19/.

2. Kegyelmi segítség – egekbe indított.

„Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Ennek eredője? Az isteni ember boldog élete.

*

1. (Communio) beszéd: Mesterünk szolgált minket

(Dogmatikus beszéd: A Mester hivatása)

„Amíg velük voltam, én tartottam meg őket nevedben, amelyet nekem adottál. ...Most hozzád megyek... Nem azt kérem, hogy vedd el őket a világból, hanem, hogy óvd meg őket a gonosztól” (Jn

17,12; 13 és 15).

Bev.: Miért jött a Mester? Általános felelet így szól: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). – De mit tett érettünk az Úr Egyszülöttje?

1. Ministrabat...

a) Ez volt az **őrizésnek** ténye...

b) **Tanítás** volt a velünk maradás munkája.

c) És a **jócelekvés** volt a szeretetének sugárzása. „...elbeszéltem, mi mindent tett és tanított Jézus egészen mennybevétele napjáig” (Ap.Csel. 1,1-2).

2. Mortem subibat.

a) Ez volt – a távozás ténye.

b) De a feltámadása lett – a hazajövés adománya.

Bef.: A földi élet 33 éve – ennek az isteni tevékenységnek fényes megvalósítása.

2. (Communio) beszéd: Én legyek a hűséges szolga!

(Erkölcsei beszéd: Az Uram – szolgája)

Bev.: Mesterem élettevékenységének motívumát így jelzi Maga az Üdvözítő: ministrare. – De mi legyen erre a földi zarándok egekbe törő válasz szava?

1. Parancsai szerint dolgozom – a világban.

a) Van ebben természetes hivatás.

b) Van ebben természetfeletti elhivatottság.

2. Újjászült étellel szolgálom Őt ezen és a másvilágon.

a) Itt – az isteni természet birtoklása az életem alapja. „Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5).

b) Itt – az isteni élethez járul a „lumen gloriae” fényessége.

Bef.: A Mester ezért dolgozott, ennek erősödését kérte égi Atyjától: ennek megvalósításán dolgozom mint alázatos szolgája.

X

1. (Postcommunio) beszéd: Mi jellemezze életünket?

(Erkölcsei beszéd: Isteni cselekvéseink)

Bev.: Miért gazdagodunk az isteni természet kegyelmében?

1. Legyen tárgyi erőnk – a megváltás kegyelme.

„Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódotokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19).

2. Legyen alanyi erőnk – a megszentelődés műve.

„De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,10).

Bef.: Miért gazdagodtunk? – kérdezem újból. Azért, hogy diadalt arasson egész életünk.

* * *

B/ rész –b/ csoportja: a napi Evangélium szövegéhez írt beszédek

A napi Evangélium így szól: „Mikor eljön a Vigasztaló, akit az Atyától küldök nektek, az Igazság Lelke, aki az Atyától származik, ő tanúságot tesz rólam. Ti is tegyetek tanúságot rólam, hiszen kezdetől velem vagytok. Ezeket mondtam nektek, hogy meg ne botránkoztatok. Ki fognak zárni titeket a zsinagógákból. Sőt eljön az óra, amikor mindaz, aki megöl titeket, azt hiszi, hogy szolgálatot tesz Istennek. Így tesznek veletek, mert nem ismerik sem az Atyát, sem engem. Azért mondtam ezeket, hogy mikor eljön az óra, eszetekbe jusson, hogy előre megmondtam nektek. Kezdetben nem mondtam ezeket, hiszen veletek voltam” (Jn 15,26-27 és 16,1-4).

Ennek tárgyi tartalma: az emberi élet megvilágítója és megerősítője az eljövendő Szentlélek. A Mester szerint azért kell ezt tudni, hogy elérkezésekor lássuk, hogy ez a dolgok rendje, mert a Mester előre hirdette.

Különálló beszédek

a) alcsoport: Milyen életváltozásokon megy át az Isten felé törekvő ember?

1. beszéd: A fényforrások utáni vágyakozás

(Erkölcsei beszéd: Az ember keresése)

Bev.: Az elsötétítés idején vágyakozunk a fény után. – Ennek a lélekkéfénynek ősforrása a **kegyelem**, amely különféleképpen szállhat hozzánk. **Így** szükségünk van többféle kegyelemre. – De milyen kegyelemre szorul az ember?

1. A kegyelem világitó erejére.

- a) Égből – a lélekbe.
- b) Jó szülőktől – oktattva.
- c) Isten Egyházától – tanítva.

2. A fények örök fellobbanására.

- a) Mécsesek – a lélek mélyén.
- b) Lángok – az élet útján.
- c) Vulkánok – az élet hegyláncainál.

Bef.: Lelki fénygyújtás és lobbantás a fontos.

2. beszéd: Életváltozások

(Erkölcsei beszéd: Életsorsunk)

Bev.: Éjszakát hajnal követi, vihart derűs ég kíséri. – De az emberi életnek mi a változatos története?

1. A földiek részéről igen gyakran bánatalom és megvettetés.

a) Bajok, hiányok, túlzott igények. „Katonasor az ember élete a földön, és napjai olyanok, mint a napszámos napjai” (Jób 7,1).

b) Szenvedések, betegségek. „Az asszony szülte, az ember, rövid ideig él és betelik sok nyomorúsággal” (Jób 14,1).

c) Lelki küzdelmek. „Csak magában fájdtja testét – míg él – és lelke önmagán kesereg” (Jób 14,22).

d) Megvettetés, félreismerés.

2. De Isten adománya a megdicsőülés.

a) Erőt ad az ég – az elviselésre.

b) Fényt von életünk fölé.

c) A sok jót felszínre hozza.

d) Örök diadalra juttat.

Bef.: Halódásra – életerő, halálra – örök élet.

3. beszéd: A szenvedő Mesterhez tapadás útján

(Erkölcsei beszéd: A lelki egybefonódás)

Bev.: Könnyű a királyi diadalmenethez csatlakozni! De a szenvedő, keresztutat járó Krisztushoz?... Pedig ezt a lépést is meg kell tenni. Oda kell állni. – De minek?

1. Cirenei Simonnak.

a) „Miközben elvezették, megállítottak egy bizonyos cirenei Simont, aki a mezőről jött, és rátették a keresztet, hogy vigye Jézus után” (Lk 23,26).

b) Hogyan? Saját keresztjének viselésével segíteni a Mester életmegváltó művét.

2. Áldott Veronikának.

a) „Nagy tömeg követte, köztük asszonyok is, akik siránkoztak és jajgattak miatta” (Lk 23,27).

b) Hogyan? Megértő lélekkel kínálni segítséget a szenvedő Mesternek. – Valóban Neki? Szemé-

lyes helyetteseinek, az embertestvéreknek.

3. Nemes arimateai Józsefnek.

a) „Mikor már estére járt, az idő, jött egy József nevű arimateai gazdag ember, aki maga is Jézus tanítványa volt. Bement Pilátushoz és elkérte Jézus testét” (Mt 27,57).

b) Hogyan? Örök kegyelettel lenni embertestvérekkel szemben. A halottak eltemetése – az irgalmasság testi cselekedeteinek egyike.

Bef.: De ezt úgy kell tennünk, hogy magunk életében kell gyakorolnunk ezeket a lelki jócselekedeteket.

4. beszéd: Lélekkel – a lelkek világába

(Erkölcsei beszéd: A lélek erőfeszítései)

Bev.: A földi ember egészen odatapadhat a földhöz... Mintha nem tudna onnét kinőni... A földi paradicsom kapuja úgy zárja, hogy nem is igénye az égi haza. – Épp azért kell nekünk:

1. A lélek vágyakozása.

Ez még emberi megindulás.

2. A lélek szárnybontása.

a) Ez kegyelmi látás.

b) Ez kegyelmi nekikészület.

3. A lélek szárnyalása.

a) Tiszta lélekköntös felöltése.

b) A kegyelemmel való töltekezés.

c) Az Atyához térés csodájának megvalósítása.

Bef.: Bármikor valósítható mindez? Csak akkor, ha elszakadtam a földiektől és így odatapadtam az égiekhez.

5. beszéd: A világosság Lelke erejével...

(A Lélek fényvetése)

Bev.: A mai Evangélium arra hivatkozik, hogy sohasem ismerjük fel égi Atyánkat és Krisztus Urunkat, ha nem vesszük az igazság Lelkét. Ezért mondja az Írás: „Jobb nektek, ha én elmegyek, mert ha nem megyek el, a Vigasztaló nem jön el hozzátok... De amikor eljön Ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra” (Jn 16,7 és 13). Ez az **égi ismeret** az igazi, ez pedig nagyon kell nekünk, mert nélküle nem tudunk eligazodni a földi élet zürzavarában. Az ember szeme a földieket látja, Isten fénye a végnélkülieket világítja. – És ha kérdezzük, hogy mit ad nekünk az igazság Lelke, akkor „kettős megvilágítást” lobbantunk lelkünkben.

1. Az első lobbantás megvilágítja, hogy mi a felületes, az értéktelen.

Az élet adatai valóságos mélységek; az élet kérdései valóságos szakadékok... Az élet lényege pedig a titkok titka. Egek között jár, él és dolgozik az ember.

a) De az tagadhatatlan, hogy igen sok külső életjelenség a **felület** és **értéktelenség** képét tárja elénk. Az emberek beszéde, ítélezése is legtöbbször a felületre terjeszkedik ki és ennek túlerős állítása mellett zürzavart okoz saját és mások lelkében. „Csupa hiúság, minden csak hiúság!” (Préd. 1,2) – mondja az Írás.

b) De **hogyan utal arra** az emberi ítélet, hogy a felületes szemlélet értéktelen? – Hallgassuk meg a hindu király történetét. Ő bölcsenek ellentétes vitatkozását úgy akarta megszegyenyíteni, hogy a bölcsenek közé állíttatott születésüktől fogva vakokat és egymás után vezettette őket az elefánthoz. Egyikkel csak a farkát fogatta meg, a másikkal a fülét, a harmadikkal a lábszárát... Az első **ostornak** mondotta az elefántot, a másik **tányérnak**, a harmadik pedig erős **oszlopnak**... A bölcsenek nevettek, de a fejedelem intő szavára reádöbrentek arra, hogy az **emberi ismeret** felületes és részleges. A belőle vont ítélet sem helytálló. – A **bölcsesség Lelke kell** ahhoz, hogy szétrebbentse a külsőség ködét, és lássuk meg mi az élet igazi értékét.

2. A második lobbantás fénybevonja ami igazán és pusztíthatatlanul értékes.

Ez a belső és igazi munka a következő **sorsdöntő** kérdésekre veti isteni fényét:

a) Kicsoda az **Isten?** – Ez az első kérdés. „Én vagyok az Úr, ez az én nevem; dicsőségemet nem engedem át másnak, sem dicséretemet a bálványoknak” (Iz. 42,8). „Hiszen te vagy a mi atyánk! Örök-

től fogva Megváltónk a te neved” (Iz. 63,16) – feleli az isteni ige.

b) Kicsoda az **ember?** – Folytatjuk a kérdést. „Mi vagyunk az agyag, és te vagy a formálónk, kezded művei vagyunk mindnyájan!” (Iz. 64,8). Tehát teremtmények vagyunk. – Továbbá: „Bizony hiábavalóságok az emberek fiai, csak hamis értékek az emberek szülöttei; ha lemérik őket, csalódást okoznak hiábavalóságukkal, valahányan vannak” (Zsolt. 61,10). Tehát **esetlegesen** értéktelenségek vagyunk?!... „Már nem mondalak titeket szolgálóknak, mert a szolga nem tudja, mit tesz az ura. Barátainknak mondalak titeket, mert mindent tudtul adtam nektek, amit Atyámtól hallottam” (Jn 15,15). Tehát valójában, Isten szerint: Isten fiai vagyunk!

c) Mi a **világ?** – Kereshetjük továbbá. – „És látá az Isten, hogy felette jó volt” (1Móz. 1,31). Tehát Isten műve, jóságának vetülete és gondolatának megtestesülése.

d) Mit ér a **véges élet?** – Ez is kutatásunk tárgya. „Ég és föld elmúlik...” (Mt 24,35). „Napjaink olyanok a földön, mint múló árnyék” (1Krn. 29,15). „Ugyan mi az életetek? Csak pára, mely rövid ideig látszik, azután elenyészik” (Jak. 4,14). Tehát: látszólag mulandó, de valóban igényelt az élet. De a földi élet valóban véges, elenyésző...

e) Igényelt-e tehát az **örök élet?** – Ez a kérdések kérdése. – „...hiszen szentek ivadékaik vagyunk és azt az életet várjuk, melyet az Isten azoknak juttat, kik sohasem szegik meg iránta való hűségüket” (Tób. 2,18). Tehát nem elhalók, hanem Atyánkhoz török vagyunk.

Bef.: Az összefoglaló igazság ez: jerikói vakok nemzedékei vagyunk, akik előtt sötét lepellel zárul a **lét igazi tartalma**... A **Szfinx** értelmetlen szeme feszül reánk... De az Isten **Lelkének** ereje meggyógyítja a vakot, és értelmet talál a „látó lélek” a nagymindenségben. – Így lesz a nagy – és kisvilág a Szentlélek fénye folytán igazi érték és életgyönyörűség. – És így lesz a „Világosság Lelke” a mi életünk megvilágítója, így száll reánk az égi Fény, amely világosságot teremt életünkben.

6. beszéd: Az égi tanítások fénye mellett

(Dogmatikus beszéd: Az égi tanok ereje)

Bev.: A tudásnak akkor van döntő értéke, ha állandó hatással irányítja cselekvéseinket. Az a tudás, amely csak mélyen elraktározott adathalmazként pihen a lélek mélyén, csak rétegek alatt pihenő, ki nem használt erőkhöz hasonló... A feltörő vulkán csak akkor képezhet kifejezhetetlen nagyságú löerőt, mikor felszabadul és robbanó erővel tör elő a föld gyomrából. – Milyen erőket hordozott és milyen módon fakasztott isteni életet az apostolok lelke?

1. Az apostolok lelke lappangó erőket hordozott.

a) Lappangó erő volt a sok isteni jelenlét hozta tapasztalat. A sok szép beszéd, melyet Krisztustól hallottak, a hegyi beszéd, a magvető, a sok csoda emléke, a szelíd Krisztussal való személyes érintkezés, mind megannyi behatás volt lelkükre. Mind megannyi helyzeti energia, amely ott lappangott a lélek mélyén. – Hányszor hallották Krisztus szájából: szeresd felebarátodat! Hányszor hallották teljesen ellentétes felfogásukkal: még az ellenség is felebarátod.

b) Mily mély hatást gyakorolhatott rájuk az irgalmas szamaritánus gyönyörű példája. Mennyire megnyugtatólag érinthette őket a megbocsátás kötelessége, melyet remekbe illően ad elő a két szolga példabeszédében.

c) De pillanatnyi hatást gyakran a feledés homálya borítja és így hatáskülsővé teszi a nagy lélek-erőket. – Pedig mit ér a felebaráti szeretet tana, **ha nem jut eszembe** akkor, mikor felebarátomat nyomorban látom? Mit ér a két szolgáról szóló példabeszéd, **ha nem jut eszembe** akkor, mikor szegény és fizetni nem tudó adósomnak kellene adósságát elengedni? Tudta jól Krisztus, hogy ez a sok tanítás, lelki behatás csak akkor lesz eleven erő az apostolok életében, ha öntudatukban él. Azért távozása előtt a Szentlelket ígéri és ezeket mondja: „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevében küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26). Igénytelennek látszó, de tulajdonképpen fontos ígéret. **Fényvetés a múlt emlékeire. – Olyan ígéret, melynek beteljesedése elevenné változtatta a lappangó erőket**, mert öntudatra hozta őket és minden egyes cselekvéssel éreztette irányító hatásukat!

2. De Krisztus tanítása isteni életet fakasztott!

Azt akarom mondani: a sok isteni benyomás elpihent a lélek mélyén és csendes hatással isteni életet teremtett bennük. – De azt a parancsot is kapták, hogy kegyelemközlés útján ilyen életet fakasszanak bennünk is.

a) Már kicsi korunkban édesanyánk ölen megismerjük az Úr imádságát, a „Miatyánkot”. – Felhív-

ja figyelmünket a gondos édesanya a jó Isten szeretetére, amidőn a karácsonyfában a jó Jézus ajándékaira utal. – Megmutatja egész életünkben feltétlenül követendő kötelességeinket, midőn esténként térdenállva, kezeinket imára kulcsolva esti imát és reggeli imát mondat velünk. – Azután elküld az iskolába. Itt megismerkedünk a katekizmussal, a bibliával és részletes emberi kötelességeinkkel. – Azt halljuk a „tisztelendő bácsitól”, hogy a jó Jézus szerette édesanyját, a jó gyermekeket, az ártatlanságot, a beteget, sőt még azokért is imádkozott, akik kegyetlenül, kínok közt keresztre feszítették.

b) Megtanuljuk ezekből a **mindenkire** – jó, vagy rosszabb ruhás kis iskolatársra – vonatkozó szeretet parancsát. Megtanuljuk a megbocsátás kötelezettségét, ha bántalommal illetnek – ha megütnek, bármiképpen bántanak –. A felsőbb iskolában azután megtanuljuk nagyrabecsulni a lélek tisztaságát, ami a nyugodt lelkiismeretben jelentkezik. Megtanuljuk ama gyönyörű példabeszéd nyomán az értékek különbözőségét: „Hasonlít a mennyek országa a szántóföldön elásott kincshez. Egy ember megtalálja a kincset, de titokban tartja. Aztán nagy örömeiben fogja magát, eladja mindenét, amije csak van, és megveszi a szántóföldet” (Mt 13,44)... Megismerjük részletesen vallási kötelességeinket: szentmise hallgatás, gyónás... és mindazt, amit a Krisztus gondolata szerinti embernek tennie kell. – De mindezek az ismeretek csupán egymásra torlódó adatok, melyek akkor érnek célt, ha **öntudatra** ébrednek. Ha tényleg kitaszítja az utóbbi az elsőt, ha tényleg teljesen befödi a másik az előzőt, akkor elveszti értékét. A mi életünkben is nagy értéket kell nyernie a Krisztus ígérte vigasztaló tételeknek. „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevében küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26).

c) Vesszük a szeretetnek Lelkét. Igen! Erre nagy szükség van. Mikor durván akarok bánni mással, akkor kell, hogy eszembe jusson a bántalmazóiért imádkozó Krisztus. – Midőn nehéz küzdelmet vívok önmagammal: erkölcs és erkölcstelenség között, akkor kell, hogy eszembe jusson az elrejtett kincsről szóló példabeszéd (ez a kincs lelke tisztasága). Mikor hanyagságból, lustaságból, különösen a vakáció folyamán el akarom mulasztani reggeli vagy esti imádságomat, a szentmise hallgatását, akkor jusson eszembe az ölelő édesanya, aki erre tanított. Jusson eszembe a hely, a kis oltár, ahonnan annyiszor hallottuk a parancsot.

Bef.: Így lesz bennünk a nyert ismeret igazán létté. Mert az öntudatosan bennünk élő tanok hatnak indítólag cselekvéseinkre. És ha a magam gyarlósága nem elég arra, hogy mindig öntudatunkban tartsa a sok hallott jót, mi is kérjük az Úr Jézust, hogy juttassa eszünkbe adandó esetben, amit az Ő helyettesétől hallottunk – saját érdekünkben.

7. beszéd: Mi tehát az isteni ember földi útja?

(Erkölcsei beszéd: Az „isteni ember” élete)

Bev.: Egyszerű sor az, amelyet a születés kezd, a fejlődés jellemez és a halál határol. Az indítás Istentől jön, a befejezés Istenhez vezet. Ezt hamar érzi az ember. De kérdés marad: vajon csak a kezdetnél és a végnél áll-e mellettünk az Isten? – A felelet vigasztaló lézen: nem egyedül járjuk, hanem **Istennel éljük** az egész életünket.

1. A fejlődés sürgetésében szól az Isten.

- a) Természetünk, előretörő léleklendületünk. Itt segít – a munka.
- b) Lelki tehetségeink –nem elpihenő talentumok. Itt segít – a tanulás.
- c) Szellemi erőink – eget váró áhítozók. Itt segít – a kegyelem.

2. Küzdelmes kibontakozásban – segít az Isten.

a) Kifejlődő erők útján. Minden erőnk, tehetségünk a fejlődés parancsát hordozza. Talentumok ezek. De nem maguk, hanem az Isten állandó segítő kegyelme bontogatja életsziromba.

b) Rossz hajlamok elleni küzdelem útján. Ez tehertétel, örök súly rajtunk. Szt. Pál is ezt írja: „...más törvényt tapasztalok tagjaimban: ez küzd értelmem törvénye ellen és a bűn törvényének rabjává tesz, amely tagjaimban van” (Róm. 7,23). – Miben nyer vigaszt? A kegyelem erejében. „Ami a lehetőséget illeti, minden lehetséges annak, aki hisz” (Mk 9,23). Érzi-e ezt az ember? Igen... Hol? Megvilágításokban és indításokban... Minden **megtérő** erről szól. Minden **küzdve győző** ezért hálálkodik.

Bef.: Mindig Istennel él az ember. Tőle jön... Vele jár... Hozzá siet...

*

Ez a beszéd reáépíthető Madách „Ember tragédiája” befejező szövegére: „Ember, küzdj és bízva

bízzál!”

* *

b) alcsoport: A Szentlélek lelket indító működésének értelmezése

1. beszéd: Az ember állandó Istenhez tartozása

(Dogmatikus beszéd: Függésünk – Istenhez)

Bev.: „Nem hagyak árván titeket...” (Jn 14,18). Ez a Mester lélekmotívuma. Ez léssen az ember örök vigasza. Mintha azt mondaná: mindig veletek az Isten. A Teremtő létezésének alapja, a Megváltó üdvösségetek feltétele, a Megszentelő végnélküli életetek gyökérzete. – De hogyan valósul ez az ember életében?

1. Az Atyához kapcsol a teremtés.

- a) Tudjuk – a teremtés történetéből.
- b) Érezzük – a természet szavából. ...
- c) Halljuk – Mesterünk tanításából.

2. A Fiúhoz kapcsol a megváltás.

- a) A szerető Atya – küldötte.
- b) A szerető Fiú – véghezvitte.
- c) A szerető ember – életté tehetette.

3. A Fiú küldötte Lélek megszentelte.

- a) Az **Atyát** – tanítással hozta lelkünk belső szentélyébe! Tudatunkba!
- b) A **Fiút** – Önmagában, emberként állította mellénk!
- c) Földről távozva – **Vigasztalót** küldött hozzánk. Miért? A megszentelés nagy kegyének végrehajtásáért!

Bef.: Íme, Isten mindig velünk van. Teremtő Atyánk fenntartó akaratával és szeretetével, megváltó Mesterünk áldozatával és a küldött Szentlélek megszentelésével. – Lám! Nem hagyott „árván” minket az égi Mester!

2. beszéd: Az Atyától jön...

(Dogmatikus beszéd: Az Atya Küldötte)

Bev.: Mi a mi üdvösségünk lényege? Isten **személyes** szeretete. Oka pedig az, hogy ebben a tökéletesebb teremtményben megcsillanhat és kialakulhat az Isten képe. Szinte mondhatjuk, hogy a teremtéstől kezdve minden isteni jelentkezés az égnek földreszállása. Atya, Messiás, Szentlélek – az ég leszállása a föld emberéhez. – Hogyan áll ez valóságban? Az Atya a Teremtőnk – ezt tudjuk. De **kicsoda a Fiú? És kicsoda a Szentlélek?**

1. Az Atya szeretete száll a földre – a Fiú emberi alakjában.

- a) A sátán – rontó küldetése.
- b) A sátán – rontó szeretete.
- c) A sátán – rontó áldozata.

2. A Fiú megváltó kegyelme áradt az emberre – a Szentlélek ereje által.

- a) A megszentelés csodahatalma.
- b) A megszentelődés állandó valósítója.

Bef.: Mi az üdvösségünk lényege? Saját életünkön való megvalósulása az Atya szeretetének, a Fiú megváltásának és a Szentlélek megszentelésének.

3. beszéd: Az emberhez száll

(Erkölcsei beszéd: Az isteni Lélek hatása)

Bev.: Mindenkit megragad! Hiszen mindenkiért halt a Mester és így mindenkiért küldi a Szentlelket. – De van-e itt sorrend? Mesterünk szerint a küldetés folytán ilyen ez a rend:

1. A bűnöst ragadja meg először.

- a) Miért? – **Értük** jött a Mester. Egyetemes megváltás a hivatása és egy-egy bűnös megtérítése,

hazahozása. Ha pedig értük jött, akkor ezeket akarja megragadtatni a Lélek ereje által.

b) Mi ennek a módja? A belátás kegyének vétele. A bánkódás könnyhullatása. A megszentelés kegyének adományozása.

2. A gyengét erősíti másodsorban. Még a tanítványokat is **ilyenek** ismerte a Mester.

a) Pétert.

b) A többi tanítványt.

c) Ezért ígérte nekik a Szentlelket.

3. A tisztát harmadsorban. Nem szabad azt gondolnunk, hogy ezek nem esnek a **legközelebb** a Mester

lelkéhez. De amazok legjobban reászorulnak a Mesterre! És a Szentlélekre! Ezeket erényekkel ékíti!

a) Isten fiává teszi!

b) Így: hazaviszi!

Bef.: Mi más ez, mint annak a pásztori sípnek hangja, amely minden báránynak életutat kínál? Szól a hívó tilinkó, és siet haza az embernyáj.

4. beszéd: A Szentlélek működése

(Dogmatikus beszéd: A Szentlélek tevékenysége)

Bev.: Az igazság és szeretet Lelke Ő. Tehát:

1. Tanúságot tesz Krisztusról.

Ez a munka értelmünk meggyőzője.

a) Megvilágítása az Úr adta igazságoknak.

b) Igazolása – leírt eseményeknek.

c) Eszünkbe juttatása – a sok isteni ígének.

2. Szeretettel fűz Krisztushoz.

Ez már az akarat indítása.

a) Döntően **jónak** mutatja Isten országát.

b) Szinte odafonja lelkünket ehhez az országhoz.

Bef.: „Értelmünk megvilágosodik és akaratunk jóra hajló lesz”. Valóságban így nyer gyakorlati alakot ez a tétel: isteni fényben látjuk a Mestert és szerető lendülettel fonódunk égi Küldöttünkhöz.

5. beszéd: Az embert cselekvésre indítja

(Erkölcsi beszéd: A Szentlélek és az ember)

Bev.: „A szél ott fúj, ahol akar” (Jn 3,7).

1. A jó szeretetére indít.

a) Fényben tartja Isten útját.

b) Szeretet melegével hevíti a törtető lelket.

2. Az örök Jó kiérdemlésére segít.

a) Segítő kegyelme – a küzdelemben gyámolít.

b) Megszentelő kegyelme – a célbefutásra segít.

Bef.: Viri otiosi. Ad vineam Domini propteranter! Ez a Szentlélek indítása!

6. beszéd: Az embert megszenteli

(Erkölcsi beszéd: A megszentelődés módja)

Bev.: A természetes élet mindig arra tör, hogy rendeltetését érje el minden. Csillag... élőlény... És az ember!? Annak többet rendelt az Isten. Nem elég emberré lenni! – Istenivé kell nemesedni! Mesterünk szerint a földi születést, égi, lelki újjászületésnek kell követnie (Nikodémussal való beszélgetés): „Bizony, bizony mondom neked, aki nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába” /Jn 3,5/. Ennek munkáját végzi a Szentlélek. – Mik ennek az állomásai?

1. A bűnöktől tisztul a lelkünk.

a) Istenhez közeledés –a bűntől való elszakadás. Kedves az Istennek... Azért, mert parancsaihoz való idomulás. Nélkülözhetetlen az embernek. Már csak azért is, mert ez az élet Isten jelezte útja.

b) Istennel való találkozás – a lélek erényekkel való díszítése. Szodomát elpusztítja az Úr, de Ninivét, a bánkódót megmenti. Júdás – a megátalkodott – a halál fia, Mária Magdolna a bánkódó – Isten leánya.

2. Isten házává szentül a lélekszentélyünk.

a) Szentlélek szentélye a lelkünk. „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” /1Kor. 3,16/.

b) És a Szentlélek erejével dolgozik a lélek. „De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” /1Kor. 15,10/. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” /Jn 14,23/.

Bef.: Mi legyen a „szent jelenlét” jele? Örök mécsa – az ember Isten szeretetének. Vigyázz a tűzre! Legyen örök mécsa a kezében – az örök kapuk tárulása idején!

* *

Beszédláncok

Ezek olyan módon fonódhatnak egybe, hogy bár szerves egységet alkotnak, mégis egy-egy beszéd is kiemelhető belőlük. – Talán olyan módon lehetne ezt a kisebb keretre szorítkozást elvégezni, hogy a **kihagyott** beszédek gondolatainak rövid közlése lehetne a **bevezetés**, és a **hátramaradó** beszédanyag tárgyi tartalma adná a **befejezést**. – Az egységes rendszerezést azért tartottuk fontosnak, mert a felvetődő tételek kerete olyan szélesre tárul, hogy kár volna figyelmen kívül hagyni azokat a lehetőségeket, amelyek így felszínre válhatnak.

I. beszédlánc címe: „A keresztény élet karakterisztikonja”

Ezt a tételt azért tartjuk fontosnak, mert a Mester erre építi egész tanítását és megváltó munkáját. Azért van az, hogy a **szeretet problémája** számtalanszor felvetődik a napi Evangéliumban és Szentleckében. Mi sohasem megyünk el hangtalanul mellette. – Látszólag lehet benne ismétlés, de újabb és újabb **beállítása mellett** erősebben vésődik a hívők lelkébe. Most is azért írunk róla, mert Szt. Péter erősen hangoztatja és hívei életének alapjává akarja teremteni. Az apostol világosan tanítja: így lesztek Krisztus hűségesei, és így dicsőíttetik Isten Krisztus népei szeretetteljes életének gyönyörűségével.

1. beszéd: Charitas – in genere

(Dogmatikus beszéd: Mi a szeretet?)

Bev.: Amikor az Isten iránti szeretetről gondolkodunk, akkor azok a tüzeslelkű szentek jutnak az eszünkbe, akik a szeretet tüzétől áthatva Isten örök áldozatosai lettek. Szt. Péteren kellene kezdeni, Szt. Jánoson folytatni, Szt. Pált kiemelve, a modern szentek galériájában Szt. Bernátot, Szt. Ferencet, Szt. Terézt lehetne idézni... Ők az isteni **Evangéliumnak**, a szeretet törvényének legkiemelkedőbbjei. – Mi valójában a szeretet?

1. Isten jóságának kiáradása.

A tudományos meghatározás így szól: Charitas est diffusiorum sui.

a) Az Isten lényege a szeretet. „az Isten szeretet” (1Jn. 4,8). Tehát ennek kell kiáradnia minden életmozzanatából. Azért mondja Jeremiás: „Megjelent nekem a távolból az Úr: örök szeretettel szeretlek téged” (Jer. 31,3).

b) Isten **belső** élete a Szeretet (Szentháromság). **Belső** életének Személye – a Szeretet. A Végtelen – külön Személyben szereti Önmagát.

c) Isten kifelé való működésének alapja – a szeretet. „Megismertük a szeretetet, amellyel Isten szeret bennünket, és hittünk benne. Szeretet az Isten: aki szeretetben él, Istenben él, és Isten öbenné” (1Jn. 4,16). Megosztása – Önmagának. Történik: a megismerés és „birtokbavétel” útján (értelem és akarat munkája!).

d) Isten „hazavárása” az emberek iránti szeretet. Miért küld küzdőterre? Csak azért, hogy diadalmas harc után a „triumfátor” diadalával vonulhasson be Isten országába. Ez az igazi „triumfus”, amely az örök Rómába juttatja az embert. Végül is ez az igazság: Isten szeretete – a jóságnak kiáradása.

2. Ember boldogságának teljessége.

A szeretetre teremtett ember életének tetézett boldogságát keresi. Mi adja ezt neki?

a) Talán az anyagiak birtoklása? – Nem veszed észre, hogy jellegük múlandó és szertefoszló? „Ki pénzre éhes, nem telik be pénzzel, s aki szereti a gazdagságot, nem veszi annak hasznát: ez is csak hiúság!” /Préd. 5,9/.

b) Talán az érzéki javak gyönyörei? – Nem veszed észre, hogy bódító és pusztító érzéshullámok? „Ki szereti a mulatozást, szegénységre jut, ki kedveli a bort és a kenetet, nem lesz gazdag” (Péld. 21,17).

c) Talán a hatalom? – Nem veszed észre, hogy elcsúszik kezed közül a „kormánypálca”?

d) Valóságban a szeretet a boldogság teljessége. Miért? Azért, mert a **szeretet kapcsolai örök láncok**. Földön is ez a legnagyobb öröm. Földön túl is ez a legnagyobb boldogság. Örök életben ez a lélek igazi tartalma. Semmit se keress tehát annyira, mint a szeretetet! Szt. Pál így jellemzi értékét: „Szóljak bár emberek vagy angyalok nyelvén, ha szeretet nincs bennem, csak zengő érc vagyok vagy pengő cimbalom. Legyen bár prófétáló tehetségem, ismerjem bár az összes titkokat és minden tudományt, legyen akkora hitem, hogy hegyeket mozgassak, ha szeretet nincs bennem, mit sem érek...” (1Kor. 13,1-2).

Bef.: A koldust kérdezi Szt. Lajos: boldogtalan vagy fiam? A világ legboldogabbja uram! Hogy-hogy? Szeretem az embereket és az Istent, így birtokosa vagyok az Ő szeretetének. És van-e ennél nagyobb boldogság?

2. beszéd: Charitas – ergo me ipsum

(Erkölcsei beszéd: Önszeretet)

Bev.: Régi közmondás: „Prima persona ego sum”. Persze mindig földi vonatkozásban értve, illetve erre leszűkítve. De a Mester is azt tanítja: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat” (Mk 12,31). Befelé kell néznünk, mert magunk vagyunk önmagunk legnagyobb értékei. – De milyen legyen ez a magunk felé forduló szeretet?

1. Ordinate – naturalis.

a) Legyen természetes. Szeressük a világot. Isten paradicsoma ez. Szeressük az életet – Isten adománya ez. Szeressük a munkát – Isten terve ez.

b) Legyen földiekre terjedő. Az igaz – tudomány. A szép – esztétika. A jó – erkölcs.

c) Legyen Istenre vonatkozó. Mert Ő – a Teremtő! Mert Ő – a Fenntartó. Mert Ő – az ősi Forrás.

2. In radice – supernaturalis.

Ennek jellege az, hogy égi kapcsolatba hozzuk magunkat.

a) Legyen lélekre vonatkozó. Mert lelkünk több, mint a testünk. Isten képe! „Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra” (1Móz. 1,26).

b) Legyen isteni **kegyelemre** építkező. Mert kegyelem nélkül nincs élet. „Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,10).

c) Legyen örök célra irányuló. Nincs is ennél nagyobb értékünk. „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13).

Bef.: Szeressük magunkat, de mindent az örök élet és természetfeletti élet szemszögéből.

3. beszéd: Charitas – ergo fratres

(Erkölcsei beszéd: A felebaráti szeretet)

Bev.: Sokat beszélnek a tudósok az emberfajok eredetéről... De az **egyetemes jellemvonások** alapvonalai kiverődnek fehéren, színesen egyaránt. Mesterünk szava szerint: testvérek vagyunk. Így azután a testvéri szeretet kapcsával fűződünk egymáshoz. – Milyen legyen ennek a kapcsolatnak a jegy-e?

1. Universaliter evoluta.

Alapjában azt jelenti: zárjon magába minden embert.

a) Faji, vallási különbség nélkül. „Nincs különbség zsidó meg pogány között, mert mindnyájunknak egy az Ura, aki bőkezű mindazok iránt, akik segítségül hívják” (Róm. 10,12).

b) Alanyi minősítés megkülönböztetése nélkül. Barátot. „Az egész törvény ugyanis ebben az egy mondatban teljeseedik be: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat” (Gal. 5,14). – Sőt az ellenséget is. „Nektek, hallgatóimnak, azonban azt mondom: Szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót haragosaitok-

kal, áldjátok átkozóitokat és imádkozzatok rágalmozóitokért” (Lk 6,27-28). Sőt, az utóbbit jobban!

c) Tárgyi tartalomban pedig? – Isten: atyánk, ember pedig: testvérünk! Ezért éljünk testvéri szeretetben. „Az igazságnak engedelmeskedve már megtisztítottátok lelketeket az őszinte testvéri szeretet számára: szeressétek tehát egymást állandóan, tiszta szívből” (1Pét. 1,22).

2. Factis demonstrata. De ez a szeretet tétel marad-e? Mesterünk szerint a **tettek** döntik el és mutatják meg az ember értékét. „Ha szerettek engem, megtartjátok parancsaimat” /Jn 14,15/.

a) Adjunk a földiekből. Feleslegesből – többet. „Ha bőven lesz, bőven adj; ha szűken lesz, arra törekedjél, hogy a keveset is szívesen nyújtsd” (Tób. 4,9). – „Kenyeredet az éhezőkkel és a szűkölködőkkel együtt egyed, ruháddal pedig fedd be a mezíteleneket” (Tób. 4,17). – „Ne tartsd vissza a jötevéstől azt, akitől telik, és magad is tégy jót, ha teheted. Ne mondd barátodnak: „Menj és jöjj vissza, majd holnap adok!” holott tüstént adhatnál” (Péld. 3,27-28).

b) A szükségesből – kevesebbet. „A jótékonyságról és adakozásról meg ne feledkezzetek, mert az ilyen áldozat kedves az Istennek” (Zsid. 13,16).

c) Adjunk mindig a lelkiekből. Neked az Isten adta. „Ki ismerte meg akaratodat, hacsak Te nem adtál bölcsességet, s el nem küldted szent lelkedet a magasból?” (Bölcs 9,17).

d) Még a kicsi segílyt is – szeretettel (De Paul Szt. Vince személyes segélynyújtása...). Lelkünk kincseit is örömmel és készséggel. Nektek is ezeket kell gyűjteni; ezeket adjátok...

Bef.: Az adakozó mindig gazdagodik. Ad, de Istentől visszakap („bumerang” példája).

4. beszéd: Charitas – ergo Dominum

(Erkölcsi beszéd: Isten iránti szeretet)

Bev.: A királyi Zsoltáros így éneklé az Isten dicséretét: „Énekeljete az Úrnak, áldjátok nevét, hirdesséte napról–napra segítségét!” (Zsolt. 95,2). De ez a dicséret azért cseng egek felé, mert üdvösségünk Ura az Isten, Akit ezért a szeretet és a hála éneke illet. Ezt erősíti a Mester is, aki erősen hangoztatja: Atyátok az Isten. – Milyen legyen a Vele és Felé forduló szeretetünk?

1. Super omnia.

Ez legyen az első jegye. Mit jelent ez? Röviden annyit: kínálja mindenét az Istennek, mert **mindennél jobban** szereti az Istent.

a) Így tehát legyen Istené – a földi kincs. „Ha tökéletes akarsz lenni, menj, add el amid van és árát oszd szét a szegények közt, így kincsed lesz a mennyben” (Mt 19,21).

b) Így legyen Istené még az életünk is. „Aki szereti életét, elveszti azt; aki viszont gyűlöli életét e világon, megmenti azt az örök életre” (Jn 12,25).

c) Így legyen Istené még a saját boldogságunk is. De ezt nem úgy követeli tőlünk, hogy el is vessük; ezt egyenesen **adja** a szerető Urunk!

2. Factis perfecta.

Ez legyen a második jegye. Sok a csengő beszéd és eltűnő hang... Urunk a tettek Istene. Ember legyen a tett ura. Alakítsa magát istenivé. – Hogyan?

a) Tiszta étellel. „Ki mehet fel az Úr hegyére? Ki állhat meg az ő szent helyén?” (Zsolt. 23,3). „Az, akinek keze ártatlan, kinek szíve tiszta” (Zsolt. 23,4).

b) Szórá adakozással. „Adj a kérőnek, és aki kölcsönt akar, vissza ne utasítsd” (Mt 5,42).

c) Testvéri szeretettel. „Ha tehát ti, bár rosszak vagytok, tudtok jót adni fiatoknak, mennyivel inkább tud mennyei Atyátok az őt kérőknek!” (Mt 7,11).

Bef.: Ki szakíthat el minket Istentől? Minden lélekszálunk Hozzá fűz. Tehát Vele és Érte!

*

II. beszédlánc címe: Az emberi társadalom kohéziós erői

Ebben a beszédláncban arról lesz szó: mi tartja össze az emberi társadalmat? – Mivel a kutató elmék szerteágazó elméletei és feltevései is szóhoz jutnak, azért ez a sorozat kettős fényvetésben tárul elénk. – Mit tartanak az emberi szellem nagyjai, és hogyan ítélkezik az evangéliumi? Nagyon fontos, hogy a szellemi fölény és komoly tudományos ismeret mellett **higgadt** hang és nem polemizáló beszéd csendüljön. – Az igazság győz tisztes harc mellett is (Gamaliel)

1. beszéd: Elméletben

(Dogmatikus beszéd: A közösség gyökérzete)

Bev.: Tudós fejek, nemzetgazdászok és pápai enciklikák szólalnak meg, ha az ember társadalmi kapcsolatának kérdései csendülnek meg. – De a döntő gondolatok akkor szállnak a lélek mélyére, ha az evangéliumi alapokra helyezkedik végül is az ember. – Mi az életviszonylatok ősi alapja?

1. Isten a mi Atyánk.

Szent tétel, amelyet az Írás és a vallások egyeteme tanít, de nem minden ember osztja. –Az anyag-
elvű tudományos vonalvezetés az anyagra építkezik... (Feuerbach ideológiája és Marx gazdasági
rendszere). Persze ezekkel szemben cseng a Prédikátor: „Néztem azt a vesződséget, melyet Isten az
emberek fiainak adott, hogy azzal bajlódjanak... Csupa hiúság, úgymond a Prédikátor, csupa hiúság,
minden csak hiúság!” (Préd. 3,10 és 1,2). Sőt Jób is így szól: „Semmi sem esik meg a földön ok nél-
kül, s a nyomorúság nem a földből fakad” (Jób 5,6).

a) Az Istent hívők másképpen gondolkodnak. Maga a világ Isten dicsérete. „Dicsérjétek őt az ég és
a föld, a tenger és minden, ami bennük nyüzsög” (Zsolt. 68,35). Tőle ugyanis minden. „Kezdetben
teremté az Isten a mennyet és a földet” (1Móz. 1,1). – „Az Úr a föld s ami azt betölti, a földkerekség
és minden lakója” (Zsolt. 23,1).

b) És miért gondolkodnak – az **ész alapján is** – így az emberek? Mert mindezt világosan látják.
Honnan? Az emberek **egyetemes** felfogásából. Az emberek **tudományos** kutatásaiból. Az emberek
életcéljának megértéséből. Az emberek **egyedeinek** életigényeiből. – Ez a hang emelő Istenhez és
embert emberhez.

2. Ember a mi testvérünk.

Szinte folytatása a mostani tétel az előzőnek. Kicsoda a többi ember?

a) Anyagelvi tétel alapján is – állattestvér. Lényeg itt – a létért való küzdelem (Darwin). Ered-
mény?... A testi erőé, vagy szellemi fölényé a diadal? A hangzavarból ez csenghet: cape-rape. Sőt
vonj különbséget barát és ellenség között... Így az élet vonala harc és nem a lélek igényelte béke.
„Bellum omnium contra omnes!”

b) Isteni tanítás szerint – ember testvér. Isten fia és az örök élet várományosa. Ne mondd: nem
igényed! Talán azt mondhatnád: túl merész és vakmerő célkitűzése az embernek. Embernek? Talán.
De Istennek célja ez! És így: igaz és boldogító!

Bef.: Tudós fejek... után az „enciklikákon” át szól a Mester. Utat mutat, fényt vet az útra, és így
bátran járhatunk rajta!

2. beszéd: Gyakorlatban

(Erkölcsi beszéd: A helyes gyakorlat)

Bev.: De mit ér a szent elmélet, ha távol marad a gyakorlat? Az élet olyan eleven sodrás, amely
valósággá akarja teremteni az elméleti felfogást. Aki csak csengő érc és pengő cimbalom, az nem
mondhatja magát Krisztus házanépének. Mit kell tenni? Kettős vonalat kövess és megoldod a társas
együttlét szent problémáját. Mire kell tehát törni?

1. Szolgálhasd magad!

A társadalom egyedek kapcsolata. A kapcsolat összejtje a család, amely azután szélesebben tágul
társasággá, néppé, nemzetté, emberiséggé.

a) Az összejt, a család eleme: az egyén. Te magad! Azt kell tehát szolgálnod, hogy magadat kifej-
leszd és majd fejlődésedben boldogságot találsz. Így igaz, első személy te vagy. Keresheted tehát magad
jólétét! Testi, lelki és szellemi vonalon.

b) Azután az ősi sejt első kerete, a család következik. Tied! Lélektestvérekként a tied! **Szent ter-
hek! Boldogságot hozó** életerek!

c) Majd szélesedő vonalon – egészen az emberiségig kihat – a te szolgálati feladatod. Lehet ez –
vagyon. Lehet ez – tudás. Lehet ez – erkölcs. Lehet ez – vallás. Lényeg: tehetséged kicsi fénye sugár-
zó legyen az emberiség egyetemének életére... Vannak vulkánok... villámok... tűzcsóvák... gyertya-
szálak... szentjánosbogárcák... Mind tűz – a talentumok számarányában.

2. De segíts másokat.

A társadalmi tudományban igen sokszor szerepel ez a két fogalom: **egocentrizmus** és
heterocentrizmus. Társas élet lényege: a **sugárzó élet**. Ennek lépései:

a) A jót akarás.

b) A jót segítés.

c) A jót adás. – Ez a legfontosabb. Ez már nemcsak egyszerű sugárvetés, hanem nagyszerű szórás. – Mit tudunk mi adni? Mindent, ami mások életének segítségét és boldogulását biztosítja. Szabadságot – az élethez. Rendet – az életben. Szeretetet – a könnyebb munkában. Jogot – az életkorok helyes megvonásában. Végül mi ez? Béke, amely a társadalmi együttélés alapfeltétele.

Bef.: Otthont teremtünk mindnyájunknak és életfüggőnyt húzunk el mindnyájunk szeme elől a végtelen élet tájainak feltárására.

3. beszéd: Fejlődést tekintve

(Erkölcsei beszéd: Az előretörő élet)

Bev.: Hogyan köszöntünk be az életbe? Tehetetlen gyarlósággal, de a fejlődés ütemének erejével. Van-e tehetetlenebb lény, mint a pici kis gyermek? De van-e nagyobb **lehetőség**, mint az ártatlan pólyás? – Az alapsodrású törvény kettős.

1. Fejlődjék életed.

a) Ez az Isten terve! Erre tör az ember! Miért? Így indul az élet. „Ültette pedig az Úr Isten kezdetől fogva a Gyönyörűség paradicsomát: ebbe helyezé az embert, akit alkotott” (1Móz. 2,8). – De így válaszoljon a lelked: „szerezd az Urat, a te Istenedet, engedelmeskedjél szavának s ragaszkodjál hozzá (mert tőle függ életed s napjaid hosszúsága), hogy sokáig lakhassál azon a földön, amely felől megesküdött az Úr a te atyáidnak, Ábrahámnak, Izsáknak, és Jákobnak, hogy nekik adja” (5Móz. 30,20). – Ne zavarjon, hogy mulandónak látszik az élet: „Emlékezzél meg, hogy életem már csak lehelet, és szemem nem lát többé boldogságot” (Jób 7,7). – De bízzál az isteni jutalmazásban: „Az igaznak gyümölcse élet fája” (Préd. 11,30). És így higgy az örök ítélet jutalmazó szavában: „Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot” (Mt 25,34).

b) És az ember munkafeladata? Csak a jót tenni! Ez a jelszó: mindent elkerülni, ami rossz életre visz! Hidd el: jobb veszteséggel élni! „Nincs igaztalanabb a pénz szereteténél, hisz az ilyen még lelkét is áruba bocsátja, és még életében kihányja belső részeit” (Sir. 10,10). A sok vagyon nem boldogít. „Van még egy keserves nyavalya, melyet a nap alatt láttam: a gazdagság, melyet birtokosa a saját vesztére tartogat” (Préd. 5,12). – Azért gondolhatsz arra, hogy a talentumokról szóló példabeszéd idevonatkozik: „Egyiknek öt talentumot adott, a másoknak kettőt, a harmadiknak csak egyet, kinek-kinek rátermettsége szerint... Aki öt talentumot kapott, menten kereskedni kezdett vele és másik ötöt nyert rajta...” (Mt 25,15-16).

2. Fejlődjék mások élete.

Amivé lettél, azt mások javára kamatoztasd! Ez a közösségi törvény.

a) Földiekben adakozó (Lásd: irgalmasság cselekedetei). Mindenkit, idegent szeretettel befogadó. „Szeressétek tehát ti is a jövevényt, mert ti is jövevények voltatok Egyiptom földén” /5Móz. 10,19/. – Jót adakozásod jelszava legyen: szeretet! „Három dologban talál gyönyörűséget a lelkem, melyek kedvesek Isten és emberek előtt; ezek: a testvérek egyetértése, a jóbarátok szeretete, s a férfi és nő, ha megértik egymást” (Sir.25,1-2). – Evangéliumában Krisztus ezt hangoztatja: „Szeresd Uradat Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez a legfőbb: az első parancs. A második hasonló ehhez: Szeresd felebarátodat, mint önmagadat” (Mt 22,37-38). – Terjeszd ki ezt ellenségeidre is! „Ha ellenséged éhezik, adj neki enni, ha szomjas, adj neki vizet inni; így parazsat gyűjtesz a fejére, és az Úr megfizet neked” (Péld. 25,21–22).

b) És lelkiekben? Senkit se botránkoztass! „Aki csak egyet is bűnre csábít a benne hívő kicsinyek közül, annak jobb volna, ha malomkövet kötnének nyakára és a tengerbe dobnák” (Mk 9,42). – Sőt neveld embertestvéreidet. Még áldozat árán is! „Bizony, bizony mondom nektek: Ha a búzaszem nem esik a földbe és el nem hal, egyedül marad; de ha elhal, sok termést hoz. Aki szereti életét, elveszíti azt; aki viszont gyűlöli életét e világon, megmenti azt örök életre” (Jn 12,24-25). – Törj neki égi Kenyeret!...

Bef.: Van-e tökéletesebb, mint a **kifejlődött** ember? Persze: harmonikus, duzzadó erejű, lélekfezsültségű?! Íme: ez a tevékeny, a dolgozó és érvényt találó **isteni ember**.

4. beszéd: Összeforrásban

(Erkölcsei beszéd: Az egymást segítő egybefonódás)

Bev.: Széles keretű nagy egység az emberiség. Eredet egysége, célok egybecsengése, a „Terra” otthon közössége **egysége** fogja őket. – Nem egyéni tehát kizárólagosan az élet. A közösség fogalma – szent igazság.

1. Vita est socialis.

a) Nem egyedülálló „személy” az ember.

b) Nem egy-egy emberé a világ java.

c) Nem egy munkája adja az életboldogság forrásait. Kölcsönösség. Egybehangozottság. Együttműködés.

2. Vita est communicabilis.

Az emberi társadalom teljesen egybefonódó. A javak nem határolhatók. Csak nekem??? (zsidó törvény – 50 év után egyenlősítés). Ez is azt mutatta, hogy a **túlzottan** halmozódó „magánvagyon” visszaszármasztott. Mit tanít Szt. Tamás nyomán az Egyház? Horváth prof. szerint is: a magánvagyon a köz javára igényelhető.

a) A munka is egybefonódás. Egyik ezzel, a másik mással végzi. Végül egybecsendül. Akár részletmunka, akár Bédoux rendszer. Végül is az az igaz, hogy a sok rész egységbe fut. – A földi élet életlehetőségei és kialakult formái közösen termelődnek és közösen hasznosíthatók.

b) Együttes munka és együttes az élvezés. Közösségben él azután boldog életet a személy. Véges életben – végnélküli kiteljesülésben és végül is a szentek egyességében.

Bef.: Az egység életének jelszava: egy mindenkiért és az egész mindenség minden egyesért! Ez a kölcsönösség! Tételben: Isten atyóságában ember-testvérek vagyunk! Módozatban: szeretettel fonódunk embertestvéreinkhez.

*

III. beszédlánc címe: Az Urat követők feladata

Azért fonjuk egybe, hogy az üldözést előremondó Mester szavait értve – a feladatunk nagyszerűségét értékeljük. Az igazság az: **azért vagyunk üldözés tárgyai, mert a legnagyobb Jónak vagyunk szolgálói.** Jó ezt tudni és felbecsülni! – Nem árt, ha híveink is reádöbbennek erre a **krisztusi küldetésre** és okulva nekilendülnek a parancs teljesítésének!

1. beszéd: Az életfeladatot vállaló Herkulesek

(Erkölcsi beszéd: A nagy erőfeszítők)

Bev.: Isten népének hivatása: az Úrhoz törés. Isten szolgálóinak hivatása: ezen az úton való segítség. Mit kell tehát vállalnia a vándorúton járóknak?

1. Vállalják – a lélektisztítás nehéz feladatát.

a) Elsősorban magukban. Ez egyéni és mindenkire kötelező. Az elesettek, a bűnösök – a tetteik felelősségével, a tisztultak – a védelem feladatával.

b) Másodsorban másokban. Nem szűkül ez le a papok feladatára. Azoké – elsősorban. De másoké is – a hivatás és köteleesség vonalán. Szülők – és gyermekek. Tanítók – és növendékek. Munkaadó – és munkás.

2. És vállalják az isteni élet kemény harcát. De a tisztulás után még nagyobb a feladat. Az **állandóság** miatt és a **kitartó** munka miatt.

a) A keresztségi tiszta kendő őrzése.

b) A bűnbánat szentsége kegyelmének megtartása.

c) Az állapotbeli köteleességek megtartása. Ilyen: a házasi élet és ilyen a papi hivatás is.

Bef.: Ezek herkulesi munkák. Sokan próbálják és kevesen győzik. – Uram! Ezt a győzelemre segítő erőt add nekem!

2. beszéd: Áldozatot bemutató Melkizedek

(Erkölcsi beszéd: Az áldozatos lelkek)

Bev.: Az Ószövetség első lapjain már áldozatról olvasunk. Káin és Ábel! **Ezek az emberek elő-**

képei. – De milyen különbséggel? Vannak jó és rossz áldozatot bemutatók. Azonban Melkizedről, aki már az **Újszövetség emberének előképe**, fenséges szöveget olvasunk: „...Melkizedek, Sálem királya pedig kenyeret és bort hozza eléje, mert a fölséges Isten papja volt, és megáldá őt és mondá: Áldja meg Ábrámot a fölséges Isten, ki az eget és földet teremtette és áldott legyen a fönséges Isten, kinek segítségével kezdedben vannak ellenségeid. Erre ő tizedet ada neki mindenből” (1Móz. 14,18-20). – Mit tesznek az ilyen „**Melkizedek**”?

1. Szívesen dobják oltárra a föld termékét.

De ez nem elfecsérelés. – Amit Istennek adunk, azt értékesítjük vagy visszaadjuk, vagy lelkünk szeretetével tetézzük.

a) Kenyeret is visszaadja az Úrnak. Pedig az éltető eledelünk. De Úrtól vettük, Úrnak adjuk. Tudjuk, hogy áldozatos lelkünkkel visszanyerjük. Tavasz után aratást hozó nyár következik.

b) Nektárborát is kínálja. Csorduló itala ez a tőkének. Bódító nedűje a föld termékének. De nemes ital. Ezért áldozatul hozzuk a Mindenhatónak.

2. De épp úgy áldozzák lelkünk értékeit.

Ez persze szintén nem fecsérelés. Sőt, nemesedés és gazdagodás. Hiszen mi valóban a lélekkel való áldozat?

a) Bemutatása az Istennek, hogy alázatos szolgálói vagyunk. Lélekkapu feltárása és lélekalázat nyilvánítása. Ez valójában annyit jelent: nézd Uram lelkünk készségét és fogadd el lelkünk ajándékát.

b) De ezután az a lélekkeltetés arra is jó, hogy az ember készséget mutasson arra, hogy mindenét szívesen adja embertársának is. – Áldozni az Áldozat Istenének, Aki szívesen áldoz Isten nevében – embernek. Ez valóban a lélek kitérása más emberek felé. Sőt! Ha adunk is a **lelkiekből**, akkor áldozunk a lelkeknek.

Bef.: Újszövetség népe tanuljon Melkizedektől. A föld termékeinek odanyújtásában és a lélek-késztség nyilvánításában

3. beszéd: Tisztuló és tisztító „életforrások”

(Erkölcsei beszéd: A tiszta ember ereje)

Bev.: Isten teremtő tervében fenséges helyet foglalnak el a **források**. – Szent tartályai, tároló telepei az egek csordulásának... Mire valók? Üdítő vizek legyenek és üdítő italt kínáljanak. És az emberek? – Nem **források**-e Isten szemében? Igen! Igen! – **Életforrások!**

1. A magasságok és mélységek gyűjtőtelepei vagyunk.

Valóban Isten kegyeinek gyűjtő medencéi.

a) Az Isten képének valóságos hordozói. Úgy kell ezt értelmezni, hogy **vesszük** az isteni ajándékokat (értelmes, szabadakaratú lélek és végnélküli lét kegye), de feladatunk marad ennek **tiszta őrzése**. Ég adja, földi ember hordozza, de a jóakarátú lélek gondolja.

b) Az Isten képének valósító sokszorosítói. Nem magunkért élünk. Testi, vagy lelki élet sokszorosítása feladatunk marad (családi élet, tökéletes tiszta élet). Ezek a generatio vitae „naturalis”, illetve generatio vitae „supernaturalis” feladatok! Mind isteni és nemes.

2. **Így azután másoknak is éltető italt csordítunk.** De ez a szolgálat meg arra a vonalra is kiterjeszkedik, hogy **mások** életét ugyanilyen **termékennyé** tegye. – Ha a hasonlatnál maradok, akkor így folytatnám:

a) Források, hogy a tanítással üdítsék mások életét.

b) Források, hogy példával indítsák mások életét.

c) Források, hogy a kegyelem vizeivel táplálják mások élettavaszát.

Bef.: Csak legyen életerő, tisztító és nemesítő lelkünk csordulása!

4. beszéd: Vért is áldozó „mártír-sarjadékok”

(Erkölcsei beszéd: Isten hősei)

Bev.: Püspöki címe: Fidelis usque ad mortem! Ez az a hang, amely őskeresztény lelkületből csendül. Valószínűleg tulajdonukat kéri, de ezek a földi kincsek adása után – ezt is kínálják...

1. Földi kincseinket áldozatul adjuk.

a) Lemondunk róluk (szerzetesi, papi és aszkéta élet! – Világiak is!).

b) Másoknak kínáljuk. Úgy, hogy őket hozzásegítsük! Úgy, hogy őket velük boldogítsuk!

2. Életmécsesünket is Istennek kínáljuk.

Ez már a legnagyobb, mert Urunk lobbantotta.

a) Kínáljuk, hogy Isten fényét terjessze.

b) Kínáljuk, hogy Urunkat nem ismerők oltárán fáradozzanak!

c) Kínáljuk – földi kioltásra! Azért, mert égben annál fényesebben lobban (Lásd: mártírok!)

Bef.: Így nem **kialvás** az életmécsesünk sorsa, hanem **örök égés** az életfényezés jutalma.

*

IV. beszédlánc címe: „Krisztus élő hangszórói”

Ez a beszédlánc arra akar tanítást adni, hogy milyenek kell lennie az Isten igéje valóságos hirdetőinek. – Nem szükséges, hogy egyenesen leszűkíttessék a **papi** hivatásra, hanem átértékelhető úgy is, hogy a **hívek** maguk érezzék feladatnak az isteni ige hirdetését. Lehet ezt a családra, az alattvalók nevelésére értelmezni... Igen sok alkalom kínálkozik arra, hogy a világi hívő is „Isten hangszórója” legyen. – Ezek a gondolatok a következőképpen fonhatók egységes beszédláncba.

1. beszéd: Igehirdetésünk tárgya: Isten igéje

Bev.: Lehet maga az a gondolat: Isten igéjét kell hirdetnem! Lehet-e más tárgy, mint **Isten igéje**?

1. Igéim hirdetésére küldelek titeket.

2. A Szentlélek eszetekbe juttatja igéimet.

Bef.: Minden hasonlat, idézet, eszmefuttatás –csak **díszül** szolgáljon!

2. beszéd: Igehirdetésünk célja: Isten országának gyarapítása

Bev.: Vétessék az Úr aklának hasonlatából. Ide vezetendő minden emberbárány. „A béres azonban, aki nem pásztor, akinek a nyáj nem tulajdona, otthagyja a juhokat és elfut, amikor látja, hogy jön a farkas” (Jn 10,12). „Ha valakinek száz juha van s egy elcsatangol közülük, nem hagyja ott a kilencvenkilencet a hegyen és nem megy, hogy megkeresse az eltévedtet?” (Mt 18,12). „Más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,16).

1. Életakolba jusson már földi életben a bárány...

2. Örök otthont találjon az égben az isteni nyáj.

Bef.: Ilyen munka mellett mondhatjuk magunkat a jó Pásztor bojtárjának.

3. beszéd: Igehirdetésünk módja: a szeretet áramlása

Bev.: Vehető abból a magyar közmondásból: több legyen lehet fogni egy csepp mézzel, mint egy hordó ecettel! (Figyelem! Triviális hang kerülendő!)

1. Az áramló szeretet lelket puhít.

2. Az adakozó szeretet lelket felénk indít.

Bef.: Ilyen lehet: emberlelkek csak akkor lesznek mások életét tekintve centripetális vonalak, ha a szeretet tüze lobban a centrum emberének lélekszentélyében.

4. beszéd: Igehirdetésünk „fundamentuma”: az Isten kegyelme

Bev.: Vétessék ebből a zsoltáridézetből: „Ha nem az Úr építi a házat, építői hiába dolgoznak rajta. Ha nem az Úr őrzi a várost, őrre hasztalan virraszt felette” (Zsolt. 126,1).

1. Egész életünk szegletköve Krisztus Személye.

„A kő, mit az építők megvetettek, szegletkövé lett” (Mk 12,10).

2. Egész életünk növesztő ereje: Krisztus kegyelme.

Bef.: Összevethető: Bábel pusztulása (emberi erőkre építkezés!) és Betlehem (a kicsi Betlehem!) felemelkedése. – Mindent Isten tesz!

5. beszéd: Igehirdetésünk diadala: Krisztus megdicsőülése

Bev.: Lehet ez a gondolat: a mi Krisztus dicséretünk híveink lelkében aratott Krisztus dicsőségévé válik.

1. Igét hirdető szavunk Mesterünk dicsőítése.

2. Életté váltott tanításunk Mesterünk dicsőülése.

Bef.: Lehet ez a gondolat: így leszünk mi az Úr szolgálói, és gondjaink tárgyai, az emberek, – Istenatyánk megdicsőítői.

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a napi Szentlecke szövegéhez írt beszédek

A napi Szentlecke szövege így szól: „Közel van mindennek a vége. Legyetek hát okosak és ügyeljetek arra, hogy helyesen imádkozzatok. Mindenekelőtt tartsatok ki egymás odaadó szeretetében, mert a szeretet sok bűnt eltakar. Legyetek vendégszeretők egymás iránt, zokszó nélkül. Szolgáljatok egymásnak azzal a kegyelmi ajándékkal, amit ki-ki nyert, mint Isten sokféle kegyelmének hú közvetítői. Ha valaki beszél, mintegy Isten szavával szóljon; ha valaki szolgál, tegye azzal az erővel, amit Isten juttat, hogy Jézus Krisztus által mindenben megdicsőüljön az Isten. Övé a dicsőség és hatalom mindörökkön-örökké. Amen” (1Pét. 4,7–11).

Tárgyi tartalma: legyetek éberek és a szeretet lelkét gyakoroljátok. – Így tehát a választandó tételek ezen a **gyakorlati** területen mozogjanak.

Különálló beszédek

1. beszéd: **Vigilate!**

(A lélek felfigyelése)

Bev.: A katona-élet egyik első és nagyhivatású feladata: az **őrségállítás**. Várkapunál, aknamezőknél helytáll és vártázik az őr. De arra is kiterjed, hogy **belső éberséggel** várakozzék a riadó szóra az a pihenő vitéz is, aki álomba ringatódzva az erőgyűjtést végzi. – A legkisebb hívó jelre éber az ember! – De most kérdezhető: vajon **lélekvártán** van-e ilyen feladatunk?

1. Az igenlő felelet első mozzanata így szól: az isteni Vezér szavát várjuk.

Ebben azután kétvonalú éberség található.

a) A felfigyelés és **hangkiválasztás** az első. Azt akarom jelezni, hogy Isten hangját kell kiválasztanom a sok zengő hang közül. Az Írás ezt így színezi: „Isten, én Istenem, virradatkor tehozzád ébrednek. Reád szomjazik a lelkem, utánad olyan nagyon sóvárog a testem” (Zsolt. 62,2). Ez a kiválasztás pedig azért fontos, mert az ellenség is csalogat és **hasonló** hangokkal csábít. De: „Boldog az az ember, aki reám hallgat és ajtómnál virraszt naponta” (Péld. 8,34). Erre int a Mester is mondván: „Virraszatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek” (Mk 14,38). – Sőt jutalmul ezt hirdeti: „Boldogok azok a szolgák, kiket uruk érkezése ébren talál!” (Lk 12,37). – Ezek a felfigyelés készségei...

b) Majd arra is kell ügyelni, hogy mindig **megismerjük** az Úr hangját! Megismerem a dallamáról is: „... ismerem enyéimet, és enyéim ismernek engem” (Jn 10,14). Még inkább a tartalmáról. Az a hang az isteni, amely áldást ígér és hoz az egek világából. Ezért mondja az Írás: „Bizony megtelik majd a föld az Úr dicsőségének ismeretével, mint ahogy a vizek elborítják a tengert” (Hab. 2,14). – Sőt további fokozásban így halljuk: „Az örök élet az, hogy ismerjenek téged, egyedül igaz Istent és akit küldtél, Jézus Krisztust” (Jn 17,3).

Ilyen ismerés előkészít azután arra, hogy majd valóságban is megismerjük Istent: „Ma még csak tükörben homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor. 13,12).

2. Ilyen „vártán állva” és készülve: az isteni Vezér szavára harcra készen állunk.

Igaz, hogy az első az éber alkalmasság, de a **tettrekész harcban állás** a döntő érték. – Miért kell harcolni?

a) Harcban áll az ember sok **ellenséggel**. – Ösztöneivel, amelyre az apostol így hivatkozik: „Kedveseim, ne ütközzetek meg azon a tüzes kohón, amelyen próbaképp kell átjutnotok, mintha hallatlan

dolog történnék veletek” (1Pét. 4,12). – Van kivétel? Az emberiség egyeteme ennek a tehernek hordozója, csak a „Szeplőtelen” a kivétel az eredendő bűn állapotától. Mindenki másnak kemény harc vár lélekmunkájára (serdülőkor és így tovább...!)

b) Harcban áll továbbá **erényei** kialakításáért és védelméért. – De kérdezni kell: milyen lelki készség kell ebben a küzdelemben? Kell a megbízhatóság: „Aludtam, de szívem ébren volt. Hallga! A kedvesem zörget!” (Én. 5,2). Kell a kitartás: „Fiam, ha Istennek szolgálni kívánsz, légy állhatatos a jámborságban és az istenfélelemben, és készülj el a megpróbáltatásra!” (Sir. 2,1). Kell a bőkezűen szóró jótékonyság: „A jótékonyságról és adakozásról meg ne feledkezzetek, mert az ilyen áldozat kedves Istennek” (Zsid. 13,16). Kell a szeretet erénye – még az ellenséggel szemben is: „Szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót haragosaitokkal és imádkozzatok üldözőitekért és rágalmazóitekért” (Mt 5,44). Kell végül az örök mennyei haza szem előtt tartása: „Készítsétek elő az Úr útját! Egyengessétek ösvényeit!” (Mk 1,3). Vagyis: tetteid célkitűzése mindig az Írás elérése legyen!

Bef.: Zárószavunk a „várták legénységének pattogó és feladatot jelző, célra irányuló jelszavaival jelentkezik. –Ők azokra a jelszavakra ügyelnek és azok szerint cselekednek. – Mi is „vártán”: „lélek-vártán” állunk és harcolunk.

Mik legyenek a mi jelszavaink? Röviden ezek: **Ad astra!...** Vagy: **Pro anima!...** Vagy: **Pro Deo!...** Vagy: **Pro vita aeterna!...**

2. beszéd: **Vigilate – in oratione**

(Erkölcsi beszéd: Az imádságban való állhatatosság)

Bev.: Az imádságot így szoktuk meghatározni: a lélek felemelkedése Istenhez. – Nem vesszük-e észre, hogy az apostol olyan éberséget és őrállást kíván, amely az Isten közelségébe állít bennünket? Lehet-e biztosabb az őrég, mint abban a tudatban: Isten áll az őreink mellett?

1. **Lelektek beszédes szóval szóljon az Istenhez.**

Az ember felemelkedése az Úrhoz lélekben történik. De legközvetlenebbül szavakon át valósul. Milyen szavak ezek?

a) Dicséret szavai. „Szálljon illatáldozatként színed elé imádságom, és kezem felemelése legyen olyan, mint az esti áldozat” (Zsolt. 140,2).

b) Hála dalai. „Áldalak téged, Uram, Izrael Istene, mivel sújtottál engem, és íme láthatom fiamat, Tóbiást” (Tób. 11,17). Ezt hirdeti a próféta is: „És mondjátok azon a napon: adjatok hálát az Úrnak, emlegessétek nevét, hirdessétek a népek között tetteit, emlékezzetek meg arról, hogy fölséges az ő neve” (Iz. 12,4). Ezt gyakorolja az apostol is: „Hálát adok Istenemnek, valahányszor rátok gondolok” (Fil. 1,3).

c) Kérések sóhajai. Bizakodva Urunk biztatására. „Kérjétek és adnak nektek, keressetek és találtok, zörgessetek és ajtót nyitnak” (Mt 7,7). Sőt ilyen módon teljesül az Úr szava: „Mindaz, aki kér, kap, aki keres, talál, és a zörgetőnek ajtó nyílik” (Mt 7,8). – De vajon Istenhez ér-e minden lélekhang? Az Írás így felel reá: „Hangos szómmal az Úrhoz kiáltok, s ő szent hegyéről meghallgat engem” (Zsolt. 3,5). – Sőt az ellentétes gondolatot meg is tagadja az Írás: „Volt-e, ki hozzá kiáltott, és Ő elnézett fölötte?” (Sir. 2,12). Azért mondja az evangélista is: „És mindenki üdvözülni fog, aki segítségül hívja az Úr nevét” (Ap.Csel. 2,21). – De ne feledd! **Meghallgatásuk** biztos, de **teljesülésük** a kérés minőségétől is függ. Sokszor nem is volna neked jó a kérés teljesülése... (Pl. A három kérés meséje...).

2. **Istenatyátok segítő tettel őriz benneteket.**

Most azután kérdezhetnők: vajon Isten szeretete hogyan jelentkezik az imában felemelkedő emberi lélekben?

a) Isten fenntartó kegyében. Olyan tétel ez, amely arra figyelmeztet, hogy nélküle semmit sem tehetünk. „Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok” (1Kor. 15,10). Jól meg kell jegyezni: csak kegyelemből élünk. „El ne hanyagold a benned lévő kegyelmet” (1Tim. 4,14).

b) Isten gondviselő szeretetében. Látja igényeinket. „Ne aggódjatok semmiért. Minden imádságokban és könyörgésekben terjesszétek kérésteket Isten elé, hálaadástokkal együtt” (Fil. 4,6). – Látja törekvéseinket. Megáldja munkánkat. „Az Úr áldása nyugszik az igaz fején” (Péld. 10,6). Diadalra segíti terveinket. „Isten pedig, minden kegyelemnek szerzője, aki rövid szenvedések után Jézus Krisztusban örök dicsőségre hívott meg titeket, maga készít majd föl, maga erősít, izmosít és szilárdít meg” (1Pét. 5,10). Valójában ezen alapszik az isteni gondviselés.

c) Isten rendkívüli segítségével. „Meghallgatott az Úr és megkönyörült rajtam, megsegített az Úr engem” (Zsolt. 29,11). Lehet-e ez minket is segítő isteni erő? Az ember ugyanis igen könnyen átutalja ezt a **kivételes szentek** birtokállományába... Pedig az igazság az, hogy az isteni sugallat, intés minket is érint, és ez az Isten **rendkívüli** segítsége.

Bef.: A vigilantia az „átlagtámadások” ellen értékes. De a „vigilantia in oratione” az állandó Isten-nel való kapcsolatot adja és így az Istenből való erőáramlást is biztosítja. Ez már több, mint védelem! Ez már állandó erőátvitel. Személyes kapcsolat személyes életcélokra! Ez pedig diadal – az élet célbafutásának megvalósítására.

*

Beszédláncok

A most következő beszédláncok olyan gondolatokat foglalnak magukba, amelyeknek **szerves egysége** szinte igényli a **több beszédre tagolódást**.

I. beszédlánc címe: Az állandó éberek

Ez a beszédlánc azt igazolja, hogy az éberek az Úr „carissimi”-ei között élnek!

1. beszéd: **Alvók, vagy éberek?**
2. beszéd: **Kapkodók, vagy bölcssek?**
3. beszéd: **A szeretet szerelmesei**
4. beszéd: **Egymást lélekszeretettel átölelők**
5. beszéd: **A bűnök temetését szolgálók**
6. beszéd: **Az örök Szeretetbe vágyva vágyódók**

*

II. beszédlánc címe: Kik Isten ítélete szerint az élet bölcsei?

Röviden a Szentlecke nyomán összefoglaljuk azokat az életjegyeket, amelyeket Péter apostol az Úr bölcsei homlokán keres. – Lássuk ezeket egyenként és egybefoglalva.

1. beszéd: Az imádságban virrasztók

Bev.: Vétessék abból a tényből, volt-e valaki, aki állhatatosabb volt a virrasztó imádságban, mint a Mester? Ő pedig az égi Atya „valóságos Bölcsessége” volt.

- 1. Ha éber az ember, az ég felé törésben...**
- 2. Akkor éber az ég kegyének felvételében.**

Bef.: Ez lehetne: aki kér, annak adatik, aki virrasztva kér, annak égi hajnalhasadás az isteni bére.

2. beszéd: A kölcsönös szeretetbe kapcsolódók

Bev.: Adható az embertestvériség gondolatából. – Színben, kultúrában eltérünk, de Isten atyaságában testvérek vagyunk.

- 1. Áldásos reánk a szeretet, mert bűnöket fed.**
- 2. Áldásos testvéreinkre a szeretet, mert bűnöket fed.**

Bef.: Egyszerűen ez a megállapítás legyen: tényleg a legnagyobb kincs a szeretet.

3. beszéd: A szeretet állandó áramlásában élők

Bev.: Mit ér az átfutó zápor, melyet nehéz, páratlan aszály követ?

- 1. Az állandóság – a mi szeretetünk erejét mutatja.**
- 2. Az állandóság – mások életlendületét fokozza.**

Bef.: Isten életvezetését az állandó szeretet fejleszti és szökkenti életkalászába.

4. beszéd: A testvéri vendégségben élők

Bev.: Mondjuk el a Mester **szeretetvendégségének** bármelyikét... Hívják, hogy szeretetük jelét adják. Legmegfelelőbb volna: „Jézus Lázár házána!”...

1. A szeretet indítja a vendéglátót.

2. A szeretet viszi a házhoz a vendéget.

Bef.: Legyen: az áldozatosan terített asztal fogja egybe a szerető lelkeket! Még a díszes asztal is szeretetről regél.

5. beszéd: A testvéri szeretetben – szolgálatot teljesítők

Bev.: Legyen ennek a két szónak magyarázata: „**Ministrare**” – **ministrari**!” „Az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon és váltságul adja oda életét sokakért” /Mk 10,45/.

1. Mi mindenkit – kiszolgáljunk.

2. De szolgálatot – sohase követeljünk.

Bef.: Fordulat lehet: ne félj! Mert szolgálsz és szolgálatot nem követelsz, – mindenki szolgálni fog neked!

*

– Bizonyos **tétel-sűrítéssel, összefüggést** biztosító rövid beszédláncok

I. beszédlánc címe: A szóró szeretet karizmatikusai

Ez a beszédlánc arra akar tanítani, hogy nagyra értékeljük azokat a szinte karizmatikusoknak mondható embereket, akiknek kezét **szóró gesztus** jellemzi és mindig adnak, de vajmi serényen várnak. – Hangolhatók arra is a hallgatók, hogy ennek kiesését kérjék az Úrtól!

1. beszéd: Loquentes

Bev.: Vétethet az erdő madarainak vagy az élet trubadúrjainak dalos lelkéből. – **Mindent** emelni a dallal!

1. Minden hang Isten dicsőségét szolgálja.

„Dicsérjétek az Urat az egekből, dicsérjétek őt a magasságban! Dicsérjétek őt, angyalai mind, dicsérjétek őt, seregei mind! Dicsérjétek őt, nap és hold, dicsérjétek őt mind, ragyogó csillagok!” (Zsolt. 148,1-3).

2. Minden tanítás ember lelkét gyámolítja.

„Lábamnak szövétnek a te igéd, s ösvényeimnek fényesség” (Zsolt. 118,105). „Bizony, bizony mondom nektek, aki igémet hallgatja és hisz annak, aki engem küldött, örök élete van és nem kerül ítéletre, hanem már átment a halálból az életre” (Jn 5,24).

Bef.: Lehetne az angyalok hivatásának fejtegetésével: mi is Isten „angyali”, „küldöttjei” volnánk.

2. beszéd: Servantes

Bev.: Vehető Asszisi Szt. Ferenc életéből. Templom restaurációra (!) vállalkozik; később jön reá: lelkek templomait kell újjáépítenie.

1. Szolgálj embertestvér testi életét.

Irgalmasság testi cselekedetei...

2. Szolgálj embertestvér lelki életét.

Irgalmasság lelki cselekedetei...

Bef.: Lehet ez az igazság: aki **másoknak** ad, az **Istentől** kap (Lásd: utolsó ítélet!).

3. beszéd: Administrantes

Bev.: Vétessék a szülők köznap életéből. Mi az ő állandó munkájuk?

1. Bonyolult földi ügyekben segíték.

(Gazdasági, kulturális, zavaros ügyek, bírósági stb.)

2. Lélekügyekben segítségre sietek.

(Bűnösök megtérítése, betegek ellátása stb.)

Bef.: A segítő kéz – Isten áldotta kéz. Kezemen át, illetve lelkemen át – dolgozik az Isten.

4. beszéd: Sacrificantes

Bev.: Szóljon a talajba vetett magvak – önfeláldozó elpusztulásáról, hogy új életet fakasszanak (Lagerlöf Zelma meséi!).

1. Magukat is másoknak áldozzák.

2. Lelkekért mindenüket odaadják!

Bef.: Adassék ebből a fohászból: „Az embereket add ide nekem, a többit tartsd meg magadnak” (1Móz. 14,21).

*

II. beszédlánc címe: A szeretet trubadúrjai

Ez a beszédlánc **alanyilag** akarná értékelni a szeretetet. – Tulajdonképpen arról volna szó, hogy a **szeretet mivé alakítja az embert**, és a szeretettől áthatott lélek **milyen életlendületet képvisel** egész életén át.

1. beszéd: Az angyali karok

Bev.: Vétessék abból a gondolatból, hogy szeretet lakik a lelkünkben, dal csendül az ajkunkon (Lásd példaképpen a „muzsikáló angyalok” képsorozatát!)! „Dicsérjétek az Urat az egekből, dicsérjétek őt a magasságban!” (Zsolt. 148,1).

1. Isten szeretetből dalol az angyalok kara.

2. Isten – világ – ember szeretetből zengjen a „földi angyalok” együttese.

Bef.: Isten a szeretet dalosaivá teremtett!

2. beszéd: A nagy mindenség orgonájának művészei

Bev.: Legyen az a közismert mondás: a történelem nagy orgonáján az Isten muzsikál.

1. A nagy mindenség Isten alkotta orgonája az eszközöm.

2. Az Úr és lélek dicsérete a bűgő orgona szólam.

Bef.: Vétessék Szt. Ferenc lelkületéből.

3. beszéd: Az emberi élet szimfóniáját dalolók

Bev.: Elmondható Orpheusz lantos köveket indító története...

1. Dalra csendül az ajkam, mert Isten zarándoka az ember.

2. Himnuszra fakad az ajkam, mert isteni életet élhet az ember.

Bef.: Milyen nagy is az ember!

4. beszéd: Az én kis dalom pengetője

Bev.: Az élet **maga** az Istent dicsőítő ének és dal.

1. Lelkém húrjain zeng a dalom.

2. Maga az életem a legszebb dicsérő énekem.

Bef.: Legyen ez a kérdéssor: kicsoda vagyok én? „Kis gyermeke az Úrnak?”. – És kicsoda a „kis

gyermek”? „Élő hárfája” az Úrnak és „dalos pacsirtája” a föld egyszerű népének.

* * *